॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

શ્રીગોકુલનાથજીકૃત વચનામૃત

તથા

શ્રીગોવર્દ્ધનવાસી, ચિંતન, વનયાત્રા, શ્રીપવિત્રાંકો ધોલ.

ઉત્તેજક

શેઠ. જીવણલાલ ગિરિધરલાલ, મીલના એજન્ટ.

પ્રકાશક

વૈષ્ણવ હરિદાસ ઝવેરદાસ

ખાડીયા, જેઠાભાઇની પોળ—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ બીજી પ્રત ૧૦૦૦.

ધી "ગુજરાત પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ"—અમદાવાદ.

શ્રીકૃષ્ણાબ્દ ૫૧૩૬, શ્રીવલ્લભાબ્દ ૪૩૧.

નોછાવર ચાર આના.

॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥

શ્રીગોકુલનાથજી કૃત વચનામૃત

તથા

શ્રીગોવર્દ્ધનવાસી, ચિંતન, વનયાત્રા,

શ્રીપવિત્રાંકો ધોલ.

ઉત્તેજક

શેઠ. જીવણલાલ ગિરિધરલાલ, મીલના એજન્ટ.

પ્રકાશક

વૈષ્ણવ હરિદાસ ઝવેરદાસ

ખાડીયા, જેઠાભાઇની પોળ—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ બીજી પ્રત ૧૦૦૦.

ધી "ગુજરાત પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ"—અમદાવાદ.

શ્રીકૃષ્ણાબ્દ ૫૦૩૬, શ્રીવલ્લભાબ્દ ૪૩૧.

નોછાવર ચાર આના.

આ શ્રીગોકુલનાથજીનાં વચનામૃત વ્રજ પૂર્ણિમાતમાસ મુજબ ત્રીજ ને તેરસ અને પાંચમ ને પૂર્ણિમાનું એકજ ફલ સમજવું. ચૌદસ અને અમાસ તજવી.

કા.	મા.	પો.	મા.	ફા.	ચૈ.	વૈ	જ્યે	અ	શ્રા	ભા	આ	ફળશ્રુતિ.
૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	સુખને અર્થ પૂર્ણ થાય કલેશ નાશ.
૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	અશુભ ભય તથા જીવનું જોખમ.
૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	અર્થ પુર્ણ થાય, કાર્ય સિદ્ધ થયા.
૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	કલેશ થાય, પણ વસ્તુ લાભ થાય.
૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	વસ્તુ લાભ, મિત્ર મળે વ્યાધિ મટે.
૪	૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	ચિંતા થાય, બિયોગ થાય.
૫	૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	સૌભાગ્ય લાભ પામે, મિત્ર મળે.
૬	૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	મલી ન શકે, ઘણું ખરાબ થાય.
૭	૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	આશા પુર્ણ થાય, સૌભાગ્ય મળે.
૮	૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	સૌભાગ્ય મળે દિવસ ઘણા લાગે.
૯	૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	કલેશ થાય, દિવસ જાય પણ નાશ ન થાય.
૧૦	૧૧	૧૨	૧	૨	૩	૪	૫	૬	૭	૮	૯	અર્થ સિદ્ધિ રસ્તામાં મળે મિત્ર લાભ.

"રસિક ધોળ પદ સંગ્રહ" વિષે શાસ્ત્રી જ્યેષ્ટારામ હરજીવન જોષી અધ્યાપક પુષ્ટિમાર્ગીય પાઠશાળા–પાટણ–ગુજરાતનો વૈષ્ણવ-માર્તંડના ચાલતી સાલના ત્રીજા અંકમાં સ્વિકાર અને અભીપ્રાય–"એ નામનું પુસ્તક તેના પ્રકાશક રા. રા. શ્રીયુત્ વૈષ્ણવ હરિદાસ ઝવેર-દાસ તરફથી મળ્યું છે, તે ઉપકાર સાથ સ્વિકારવામાં આવે છે, આ ગ્રંથમાં તેના નામ પ્રમાણે અત્યંત રસિક ધોળ પદોનો અમૂલ્ય સંગ્રહ કરવામાં આવેલો છે. આ ગ્રંથ લગભગ પોણાચારસેં પૃષ્ટનો અને સુંદર ગ્લેઝ કાગળ ઉપર મોટા ટાઇપથી છાપેલો પાકા પુઠાનો દળદાર છતાં તેનું નોછાવર ફકત જુજ આઠ આનાજ રાખવામાં આવેલ છે તે અત્યંત સ્તુત્ય છે ટુંકમાં અમારા અભિપ્રાય મુજબ દરેક વૈષ્ણવ બંધુઆએ આ ગ્રંથનો અવશ્ય લાભ લેવો જોઇએ આ ગ્રંથના પ્રકાશક તરફથી "પુષ્ટિમાર્ગીય ગ્રંથ પ્રકાશક" નામનું ફંડ પણ ખોલવામાં આવેલું છે. જેમાં એક રૂપૈઆ ઉપરાંત પોતાના શક્તિ અનુસાર નાણાં ભરવાથી તેમના તરફથી જેટલા ગ્રંથો પ્રકાશ થાય છે, તે તમામ ગ્રંથો મોકલવામાં આવે છે, આજદીન સુધીમાં તે ફંડ તરફથી, સર્વોત્તમ સ્તોત્ર સટીક, શ્રીભાગવત રત્નાર્ણવ, યમુનાસ્તોત્ર રત્નાકર, શ્રી ગોકુ-લનાથજી કૃત વચનામૃત, અષ્ટાક્ષર નિરૂપણ અને કૃષ્ણાશ્રય, રસિક ધોળ પદ સંગ્રહ, એટલાં પુસ્તકો બહાર પડી ચુકયાં છે. આ ફંડમાં કેટલાએક સદ્‌ગ્રહસ્થો પણ ગરીબ વૈષ્ણવોની તુલ્ય અલ્પ રકમથી વધુ લાભ લેવા ઇચ્છે છે એ ઘણું શોચનાય છે કેમકે તેમ થવાથી ફંડને પહોંચી ગરીબ વૈષ્ણવોના લાભને વ્યાઘાત થાય છે માટે યથા-ગાં ભરી અમૂલ્ય લાભ લેવા ભલામણ છે."

श्रीमद्गोवर्द्धनधरो विजयते.

श्रीनाथजी.

॥ श्रीहरिः ॥

॥ श्रीमथुरेशोजयति ॥

मंगलाचरण.

श्रीकृष्णाय नमः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

श्रीमदाचार्यचरण कमलेभ्यो नमः ॥

चिंतासंतानहंतारो यत्पादांबुजरेणवः ।
स्वीयानांतान्निजाचार्यान्प्रणमामिमुहुर्मुहुः ॥१॥

यदनुग्रहतोजंतुः सर्वदुःखातिगोभवेत् ।
तमहं सर्वदा वंदे श्रीमद्वल्लभनंदनम् ॥२॥

यदुक्तं तातचरणैः श्रीकृष्णः शरणं मम ॥
तत एवास्ति नैश्चिंत्यमैहिके पारलौकिके ॥३॥

मम चित्तस्य विश्वासः श्रीगोपीजनवल्लभे ॥
यदा तदा कृतार्थोऽहं शोचनीयो न कर्हिचित् ॥४॥

इति श्रीविठ्ठलेशविरचितं मंगलाचरणं समाप्तम् ॥

नमामि हृदये शेषे लीलाक्षीराब्धिशायिनम् ।
लक्ष्मीसहस्रलीलाभिः सेव्यमानं कलानिधिम् ॥१॥

चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च चतुर्भिश्च त्रिभिस्तथा ।
षड्भिर्विराजते योऽसौ पञ्चधा हृदये मम ॥२॥

श्रीगोवर्द्धननाथ पादयुगलं हैयंगवीनाप्रियं ।
नित्यं श्रीमथुराधिपं सुखकरं श्रीविठ्ठलेशं मुदा ॥
श्रीमद्द्वारवतीश,गोकुलपती श्रीगोकुलेंदुं विभुं ।
श्रीमन्मन्मथमोहनं नटवरं श्रीबालकृष्णं भजेत् ॥३॥

श्रीमद्वल्लभविठ्ठलौ गिरिधरं गोविंदरायाभिधं ।
श्रीमद्बालक कृष्ण गोकुलपती नाथं रघूणां तथा
एवं श्रीयदुनायकं किल घनश्यामं च तद्वंशजान् ।
कालिंदीं स्वगुरून्गिरिं गुरुविभून्स्वीय प्रभूंश्च स्मरेत् ॥४॥

॥ श्रीहरिः ॥

॥ श्रीकृष्णाय नमः श्रीगोपीजन वल्लभाय नमः ॥

॥अथ श्रीगोकुलनाथजी कृत वचनामृत लिख्यते.॥

એક સમય પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાંત શ્રીગોકુલનાથજીને શ્રીગુસાંઇજીસો પુછયો, તબ શ્રીગુસાંઇજી ચાચાહરિવંશજી તથા નાગજીભટ્ટ આદિ ભગવદીય કે અર્થ શ્રીગોકુળનાથજી પ્રતિ આપઅપને પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત શ્રીમુખસોં કહે. સો સુનિકે ચાચાહરિવંસજી તથા નાગજીભાઇ આદિ અંતરંગ ભવગદીય અપનેં મનમેં બહોત પ્રસન્ન ભયે. તાપાછેં શ્રીગોકુલનાથજી અપની બેઠકમેં પધારે; સો શ્રીગુસાંઇજી કે વચનામૃત કો અનુભવ અપને મનમેં કરત હેં. તા સમે શ્રીગોકુલનાથજીકે સેવક કલ્યાણભટ્ટજી આયકેં શ્રીગોકુલનાથજીસોં દંડાત કિયે તવ શ્રીગોકુલ-નાથજી બોલે નાહીં. આપુતો પુષ્ટિ માર્ગીય સીદ્ધાંત કે રસમે મગન હે અનુભવ કરતહે. તબ કલ્યાણભટ્ટજી હાથ જોરિકેં ઠાડે હોય રહે. તાપા છે ચાર ઘડીમેં શ્રીગોકુલનાથજી ઉંચી દ્રષ્ટિ કરિકેં કલ્યાણભટ્ટકી ઓર દેખે. તબ ફેરિ કલ્યાણભટ્ટજી દંડવત્ કિયે તબ શ્રીગોકુલનાથજી આપ કલ્યાણભટ્ટસોં આજ્ઞા કીયે જો તુમ કબકે આયેહો. તબ કલ્યાણભટ્ટજી આપ વીનતી કીયે જો મહારાજ મોકોં આયેતો ચાર ઘડી ભઇ હે. તબ શ્રીગોકુલનાથજી પ્રસન્ન હોય કેં શ્રીમુખસોં આજ્ઞા કીયે, જો આજ શ્રી-ગુસાંઇજી અપનેં પુષ્ટિ માર્ગકો સિદ્ધાંત મોસોં કહે હે; સો પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિ તો મહા કઠિન હેં સો બનત નાહિં હે તબ કલ્યાણભટ્ટજી શ્રી ગોકુલકાથજીતેં વીનતી કીયે જો મહારાજ કછુ હમારે લાયક હોયસો કૃપા કરિકેં હમસોં કહિયે. હમકોં આપકે શ્રીમુખ કે વચન સુનિવેકો મનોરથહે. ઓર પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિતો બનની કઠિનહે, ઓર હમકોં તો સુનિવેકોહુ અતિ દુર્લભહે. યહવચન સુનિકે શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ કે ઉપર બહોત પ્રસન્ન ભયે, ઓર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કીયે, જો યહ વાર્તા ઓરકે આગે કહિવેકી નહીં હેં. તુમ ભગવદ્ ભક્તહો ઓર પુષ્ટિ માર્ગકી રીતિ સુનિવેમેં અત્યંત પ્રીતિહે, તાતેં

તુમસોં કહત હેં સો મન લગાયકેં સુનિયો તથા હૃદયમેં ધારણ કરિયોં. અબ શ્રીગોકુલનાથજી ભગવદીયકે લક્ષણ તથા પુષ્ટિ મ.ર્ગીય સિદ્ધાંત કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહતહેં- સો પ્રથમ તો અન્યાશ્રય ન કરનો. અન્યાશ્રય મહા બાધકહેં. ઓર આશ્રયતો શ્રીનાથજીકોહી કરનો. સો આશ્રય સિદ્ધ ભએતેં સબ કાર્ય હોતહેં, ઓર યહલોક પરલોક સબ ઠિકાનેં સુખ પામતહે સો યહ જાનિકેં આશ્રયતો એક શ્રીજીકોહી કરનોં. સો આશ્રય કો હેત યહહે જો અપને પ્રભુ વિના ઓર કાહુ કોં ન માને, ઓર દુસરે સો ભૂલકે મનોરથ ન કરેં, ઓર અન્ય અવતારકી અપેક્ષા ન રાખેં, જીવ તથા દેહ કાહુકી અપેક્ષા નરાખે. તાતેં યહવાતતો બહુત કઠિનહેં.સો કાહેં તેં જો યહ સંસાર તો વૃક્ષ રૂપ હેં. ઓર યા સંસાર રૂપી વૃક્ષમેં દોય ફળ હે, સોદોય ફળ કોન કોનસે, એકતો સુખ એક દુઃખ. સો દોય ફળ યામે લાગત હેં. ઓર સંસાર રૂપી વૃક્ષકી સાખાતો અનેક હે. તિનકી સાખા સો મનકે તરંગ હે, ઓર વૃક્ષ હે તાકો મૂલ જડ હે સો બુદ્ધિહે, ઓર સમય પાયકે યા વૃક્ષકો મોહ રૂપી વયાર લાગતહે, સો વા વયારસોં વાકે ડારસાખા અપની રક્ષા ચાહતહે. ઓર ફલહે સો અપને ગિરનસો ડરપતહે. સો યા મોહરૂપી વિયાર કે ડરતેં ડાર સાખા ફલ ફુલ ટુટનતે ડરતહે, ઓર અપને મુખ્ય તો વૃક્ષકી જડહે સો દ્રઢહે તાતે વૃક્ષકો ડર નાહીંહે. સો ડાર સાખા ફળ પત્ર અપને મૂલકોં દ્રઢ જાનત નાહીહેં, તાતે અત્યંત ભય કરિકેં દુખિત હોતહે; તૈસેંઇ યહ જીવહેં સો સંસાર રૂપી વૃક્ષકો મોહરૂપી વયારકો ડરહે. તાકો દુઃખ દૂર કરવેકો અપને મૂલકો વિચારનોં, જો અપને મૂલ તો શ્રીભગવાનહેં તિનકો જાનત નહીં તાતે અપને મૂલકો ભુલી ગયોહેં; ઓર યા અવિદ્યા કરિકેં એસો વિચાર રહત નાહીં, જો હમારો મૂલ ભગવાન સોં સર્વોપર દ્રઢહે, હમકો યા મોહરૂપી વયારકી ચિંતા નાહીંહે, ઇતની બુદ્ધિ દુષ્ટ સ્વભાવ કરિકેં જીવકો રહત નાહીંહે, ક્યોંકિ મોહરૂપી વયારકે ડરતેં ડરપતહેં, ઓર યા સંસારમે અનેક પ્રકારકેં દુઃખ સુખ પાવતહેં; તૈસેઇ યા મનુષ્યકો સંસારરૂપી અહંતામમતાત્મક વૃક્ષરૂપીહે, ઓર ડાર યાકો કુટંબ હે, ઓર સાખા યાકી સ્ત્રી પુત્ર પરિવારહેં, પત્ર મનકે તથા દેહ સંબંધી અનેક મનોરથકે તરંગહેં, ઓર ફલતો દોય સુખ દુઃખહેં; ઓર મૂલ યા કે ભગવ ન હેં, એસે અવિદ્યા કરિકે મોહ રૂપી વયાર લાગેહે, તબ યહ અપને મનમેં અત્યંત ભયભીત હોતહે, ઓર અપને મનમે કહેહે જો યા વયારતેં ગિરૂંગો, યહ સંસારકે ભય કરિકેં અપને મૂલ ભગવાન

કો ભૂલ ગયોહે, ઓર અપને કુટુંબરૂપી ડારસાખા સોં લપટાતહેં ઓર ઉનસોં મિલિકે અનેક પ્રકારકે દુઃખસુખકો અનુભવ કરતહે. યહ વૃક્ષરૂપી મનુષ્યકોં માયારૂપી અવિદ્યા લાગીહેં, તાતેં મોહકે વસ હોયકે ડરપતહે, જો મેરે કુટુંબસ્ત્રીપુત્રાદિકનકો દુખ હોયગો, યહ ચિંતા યાકો મોહ રૂપી વયાર લાગેતે હોતહે, તાતેં અપને મૂલ ભગવાનહે સો દ્રઢ હેં સો મોકોં લૌકિક અલૌકિકકી ચિંતા નાહીં હે સો ભલી જાતહે. તબ લૌકિક કુટુંબ મિલિકે યાકોં અન્યાશ્રય કરાવતહે સો યો પ્રકાર કરતહેં, ઓર લૌકિકમેં કોઇ તો કહત હેં જો તુમ દેવતાકોં મનાવોં તુમકો સુખ હોયગો તુમારો ભલો હોયગો, ઓર કોઇ કહતહેં જો તુમારો મિત્ર ભલો હોય તો મિલોગે તબ તુમારો કષ્ટ દુર હોયગો, ઓર કોઇ કહતહેં જો દેવીકી માનતા કરેતેં ભલો હોયગો. યહ દુર્બુદ્ધિ જીવ એસેં કહત હે, તબ યહ જીવ અન્યાશ્રય કરતહે, સો જ્યોં જ્યોં કરતહે ત્યોં ત્યોં શ્રીઠાકુરજી સોં દુરિ પરતહેં, સો અન્યાશ્રય કરીકેં ભગવાન તે બહિર્મુખ હોતહેં. ઓર મોહરૂપી વયાર કેસીહે જો જીવકો ભ્રમ ઉપજાવત હે. ઓર દ્રઢ અનન્ય ભક્ત હે સો તો અન્યાશ્રય સર્વથા નહીં કરતહેં, ઓર જબ કછુ લૌકિક સુખ દુઃખ જીવકો હોતહેં તબ યહ દ્રઢતા રાખતહે જો શ્રીજી કરેંગે સો હોયગો, મેં તો દાસહોં, સુખ દુઃખ તો દેહકે પ્રારબ્ધ સોં હોતહેં સો દેહ ભોગતેં છુટેગો એસી દ્રઢતા રાખની. ઓર એસી દ્રઢતા રાખતહેં તિનકોં દુખ તત્કાલ નિવૃત હોત હે. પ્રથમ તો ભગવદિયકોં દુખ હોત નાહિં, ઓર હોતહે સો પાછિલે પ્રારબ્ધ સો હોતહેં, સો યે ભગવદીય માનત નાહીં. યા પ્રકાર દ્રઢ આશ્રય શ્રીઠાકુરજીકો કરે તાકોં ભગવદીય કહિંયે. ઓર જો વૈષ્ણવ હોય કે અન્યાશ્રય કરતહેં ઓર અસમર્પિત વસ્તુ ખાતહેં તાસોં શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી બહુત દુર રહતહે યહ નિશ્ચય જાનનો. સો યહ સમજીકેં વૈષ્ણવકો યહ યોગ્યહે જો અન્યાશ્રય ન કરનાં, અસમર્પિત ન ખાનોં. તાતેં અપનેં મનમેં દૃઢ આશ્રય એક શ્રીજીકોહી કરનોં, તબ વૈષ્ણવ યા લોક પરલોકમેં સુખ પાવેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ કહેહેં.

૧ ઈતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત પ્રથમ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ દુસરો વચનામૃત શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહતહેં. જો વૈષ્ણવકોં પ્રાણીમાત્ર ઉપર દયા રાખની જો કુંજરતે ચેંટી પર્યંત

સબમેં એકહી જીવ જાનનો. છોટે બડે સબ જીવ પ્રભુકેહેં. અંતર્જામી સબમેં એકહીહે, ઓર પ્રતિબિંબ ન્યારે ન્યારે દિસતહેં. યહ જાનકે ભગવદીયકું હિંસાતે અત્યંત ડરપત રહનો. આપનતેં સીત ઉષ્ણ સબમેં વિચારત રહનો, ઓર કાહુકો હૃદય કલ્પાવનો નહીં, વચન મન દેહતેં સબકો ભલો કરનો, આપ વચન મન દેહતેં ન્યારો રહે. સુખ દુઃખતેં દુરિ રહે. તાતેં વૈષ્ણવ હોય કેં પ્રાણીમાત્ર ઉપર દયા રાખે. યહ શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવકોં આજ્ઞા કીયેહેં.

૨ ઈતિ શ્રી દુસરો પ્રસંગ સંપૂર્ણ.

અબ તીસરો વચનામૃત શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટસેં કહતહે, જો વૈષ્ણવકોં સદા પ્રસન્ન રહનો, ઓર દુઃખસુખ દોઉનકો એક બરાબર કરિકે જાનનો. સુખતેં હર્ષ હોય, ઓર દુઃખતેં કલેશ હોય સો ન કરનો. ઓર વૈષ્ણવતેં દીન હોય પ્રીતિ રાખેં. ઓર અહર્નિશ શ્રીજીકો ધ્યાન રાખેં. દ્રવ્યાદિકકું સુમાર્ગમેં ગુરૂસેવા, વૈષ્ણવ સેવામે ઉઠાવેં. ઓર અપનેં શરીરભોગાર્થ ન ઉઠાવેં. ઓર લૌકિક વૈદિક આવશ્યક હોય તો સંકોચ સહિત પ્રભુકોં દિખાય આગ્યા લૈ ઉઠાવેં. ઓર વૈષ્ણવ પાસ માન છોડિ કેં જાય, ઓર નિઃસંક હોયકેં ભગવદ્સ્મરણ કરેં. જહાં ભગવદ વાર્તામેં સંકોચ હોય,તહાં ભગવદધર્મ ન બઢે, ઓર સંદેહ રહે. તાતે સંદેહ નિવૃતિ હોય તહાં પ્રીતિ બઢે, ઓર જ્ઞાન હોય. ઓર અપની દેહ અનિત્ય કરિ જાને, તવ મદ ન હોય, ઓર કાહુકો બુરો ન હોય, દુખમેં ધીરજ ધરેં, તાકો ઉતમ વૈષ્ણવ જાને. યહ તીસરો લક્ષણ હે.

૩ ઈતિ શ્રી તીસરો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનકો ચોથો લક્ષણ કહતહેં, જો ભગવદિયકોં ક્રોધ ન કરનો, તાકો કારણ યહહે જો ક્રોધહે સો ચાંડાલકો સ્વરૂપ હે. સો જહાં ક્રોધ હોય તહાં ભગવદધર્મ તથા ભગવાન ન રહે. ક્રોધ હોત હે તબ ભગવદભાવ જાત રહે. ઓર ક્રોધહે સો અગ્નિરૂપહે, ભગવદધર્મકોં નાશ કરતહે. જાકોં ક્રોધ બહુત હોય, સો ક્રોધાવેશસે અશુદ્ધ રહે. જેસેં ચાંડાલકે સ્પર્શતે સચૈલ સ્નાન કરનો પડે, એસો દુરાચારીહે. સો ક્રોધ તે જીવકો સચૈલ સ્નાન કરનો પડે, નહિતો હાથ

પાંવતો ધોવે તથા સોલ્હે કુરલા(કોગળા)કરે, ચરણામૃત લે'ય મનમેં શાંત હોય તબ ક્રોધાવેશતેં છૂટે.તાતેં ભગવદ્દધર્મ ભગવદસ્મરણ પવિત્ર હોય કેં કરેં. ઓર ક્રોધાવેશમેં દેહ છૂટે તો નર્કમેં પડે તથા અધોગતિ હોય, કયોં જો

तामसानां अधोगतिः

ઓર વિના કારણ, ભગવદસેવા સંબંધ વિના ક્રોધ કરે તો શ્વાન યોનિ પાવે. ઓર લોભતેં કાહુકો દ્રવ્ય ચુરાવે ઓર પુંછેતેં ક્રોધ કરત હે સો સર્પ યોનિકું પાવતહેં. ઓર કોઇ વૈષ્ણવકોં ઇર્ષા કરકે ભગવદ-સેવા ભગવદ્દધર્મ કીર્તન આદિમેં પ્રતિબંધ કરિકેં છુડાવેં, સો વહ કુંભીપાક નરકકોં કીડા સાઠ હજાર વર્ષ તાંઇ હોયહે, પાછેં સુકર કુકર સર્પ ઇત્યાદિક યોનિકું પાવેંહે. તાતે ભગવદ્દધર્મ સંબંધી વાર્તા સાધા-રણહૂ હોય તાસો વિઘ્ન ન કરનોં. ઓર જો ક્રોધ ઇર્ષા કરીકેં કાહુકે ઘરમે અગ્નિ લગાવતહેં સો તીનોં પાપ કરી કેં નર્કમેં પડતહેં. ઓર ઇર્ષા તથા ક્રોધતેં કાહુકો વિષ દેતહેં અથવા જલમેં ડુબાવતહેં તથા શસ્ત્ર લે આપઘાત કરતહેં, સો નર્ક ભોગકેં સર્પ યોનિકૂં પાવતહેં. તિન-સો દશગુણો પ્રાયશ્ચિત કરતહેં તવ શુધ્ધ હોતહેં. ક્રોધ સગરે ધર્મનમેં બાધકહે. મહા દુર્બુધ્ધિ હોય કે અજ્ઞાનતેં કરતહૈં. તાતેં મન લગાયકેં ક્રોધકો નિવારન કરનોં. સો ભગવદઇચ્છારૂપી ખડગ તે દૂરિ કરે. ઓર ક્રોધ કરિકેં ગુરકી નિંદા કરે તથા કઠિન વચન બોલે સો મુસક હોય, પાછે સર્પ યોનિકૂં પાવે હે, તા પાછેં પ્રેતયોનિ પાવતહેં. ઓર ભગવદ અર્થ વિના માતા પિતા સોં ક્રોધ કરત હેં સો દારિદ્રી હોત હે ઓર વૈષ્ણવસોં ક્રોધ કરતહેં તિનકો સગરો સુકૃત ધર્મકો નાસ હોતહે. યા પ્રકાર શ્રીગોકુળનાથજી આપ કલ્યાણભટ્ટસોં આજ્ઞા કિયેહેં સો ક્રોધકો મહા દોષહે સો કહે તેં પાર ન આવેં સો યાસો સાવધાન રહેં.

૪ ઈતિ શ્રીચતુર્થ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ વૈષ્ણવનકોં પાંચમો લક્ષણ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ કહતહેં, જો વૈષ્ણવ હોંયકેં એક શ્રીભગવાનકોહી આશ્રય જાનેં. ઓર ભગવદ સેવા વિષેં એકાગ્ર ચિત્ત રાખેં, પરમ ફલરૂપ જાનેં, ઓર લૌકિક વૈદિકમેં મનકી ચંચલતા ન રાખેં. ઓર શ્રીજીકો સ્વરૂપ શ્રી-ભાગવતમેં તથા પુષ્ટીમાર્ગીય ગ્રંથનમેં કહ્યોહે, સો તિનકો દર્શન કરિ ધ્યાન હૃદયમેં રાખે. જેસે ભગવદનામ સ્મરણ કરેં, તેસેહી અપને

ગુરૂકે નામકો હૃદયમેં સ્મરણ જપ કરેં, ભગવદ કટાક્ષ અંગવસ્ત્ર આભરણ મેં અપનોં મન લગાયકેં ચિંતવન કરેં, તથા અનેક લીલા હેં તિનકો ચિંતવન કરેં. ઓર ભગવદનામ વિના જો ક્ષણ જાય તો હૃદયમેં ઉસાસ લેં કેં તાપ કરેં. ઓર અસ્પર્શમેં સ્નાન કરી ચરણામૃત તથા શ્રીજમુનાજીકી રજ મુખમેં મેલે દોઉ નેત્રનસોં લગાય માથે ધરે, હૃદયસોં લગાવે, તબ અલૌકિક દૃષ્ટિ હોય, તબ ભગવદ ધર્મ માથેં બિરાજે, તબ હૃદય સુદ્ધ હોય. ઓર ભગવદમંદિરમેં જાય તો છોટી મોટી સેવા અપનોં ભાગ્ય માનિકેં કરે, પાત્ર માંજેં, મંગલભોગ ધરિ સજ્યા ફેરિકેં સમારેં, મંગલ આરતી કરી તિથિ વાર ઉત્સવ દેખિ અભ્યંગ કરાવેં. ઓર સિંગાર જેસો સ્વરૂપ પુષ્ટિમાર્ગ અનુસાર તિથિ ઋતુકે અનુસાર કરેં, ઓર સેવાસિંગાર વિષે ચિતકો ઉદ્વેગ સંકલ્પ વિકલ્પ ન કરેં. ઓર અપને મનમેં અપરાધકો ભય રાખેં. અપનોં ભાગ્ય શ્રીમહાપ્રભુજીકી કૃપા તેં જાનિકે કરે. મંગલા, રાજભોગ, ઉત્થાપન, સેન કરાય સાંકર તારો વસ્તુ સામગ્રીકી ચોકસી રાખેં. પાછેં રાત્રમેં વૈષ્ણવન સોં મિલિકેં ભગવદવાર્તા કીર્તન આવશ્ય કરનોં. ઓર કોઇ વૈષ્ણવ ન મિલે તો એતન્માર્ગીય ગ્રંથનકી ટીકા દેખે. એતન્માર્ગીયન વૈષ્ણવનમેં જાયકેં વાર્તા કરે સુને. જેસે સેવામેં આલસ્ય ન કરેં તેસે વૈષ્ણવ મિલાપમેં આળસ ન કરેં. દોઉ હોંય તબ ભક્તિ બઢે. ભગવદ સેવા ન બને તો વૈષ્ણવ સંગ ન છોડે. સો વૈષ્ણવ સંગ ન છોડે તો દૈન્ય હોય. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનસોં આજ્ઞા કિયે.

૫ ઈતિ શ્રીગોકુલનાથજીકે પંચમ વચનામૃત સંપર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી છઠો લક્ષણ કહતહેં, જો વૈષ્ણવ સેવા, ભગવદસ્મરણ, ભગવદધર્મ ઇનમેં પાખડ ન કરે. ઓર કાહુ કે દિખાયવેકે અર્થ, પુજા અર્થ, પ્રતિષ્ટા અર્થ, ઉદ્ધારાર્થ ન કરેં. અપનોં સહજ ધર્મ જાનેં, જેસે બ્રાહ્મણ ગાયત્રી જપે. લાભ સંતોષસું સેવા કરેં. "એક કાલે દ્વિકાલે વા." ઓર વિવેક વિના પુજા સેવા કરે તો નર્કમેં પડે, ઓર પાષંડીકી પૂજા સેવા પ્રભુ અંગીકાર ન કરેં. યા પ્રકાર સોં શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહેં હેં.

૬ ઈતિ શ્રી છઠો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવનસોં સપ્તમોં વચનામૃત કહતહેં, જો વૈષ્ણવ હોય કેં કાહુકો અપરાધ ન દેખેં અથવા સુનેં નહીં.જદપિ કાનનસોં સુનેં ઓર આંખિનસોં દેખેં પરંતુ મનમેં રંચકહુ ન લાવે. યહ જાને જો મે માયાવાદ રૂપી અવિદ્યામેં પર્યો હું. સો મોકોં દોષ દીસતહેં, ઇનમેં રંચકહુ નહીં. ઉત્તમોત્તમ દેખે નાહીં. મધ્યમ દેખ કે કહેં. દુષ્ટ જુઠી સાચી લગાય ઈર્ષા કરે, કોઇસોં ખોટો કામ કરેં, અપરાધ કરેતો વાકોં ભૂલિ જાય. વાકોં પ્રસન્ન કાર સંકોચ છુડાવનો. ભલો કાર્ય હોય સો ગુણકોં પ્રકાશ કરેં. યા પ્રકાર ચલે તો પ્રભુ કૃપા કરિકેં અપની ભક્તિકોદાન કરેં. સો યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી પુષ્ટિમાર્ગી સિદ્ધાંત કહેહેં.

૭ ઈતિ શ્રીસપ્તમ વચનામૃત સંપૂણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આઠમોં લક્ષણ કહતહેં, જો વૈષ્ણવ હોય સો સાંચો હોય. ઓર લૌકિક અલૌકિકમેં કપટ ન રાખેં. ઓર ભગવદીયસોં મિથ્યા ન બોલેં ઉનકી ટહલ સેવા કરેં,ઉનસોં ભગવદ ચર્ચા કરેં ઊનકે હૃદયકો ભાવ તથા પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત અપનેં હૃદેમેં ધારણ કરેં, ઓર વારંવાર અપનેં મનમેં વિચારેં. ભગવદ વાર્તાકો હેત સમઝેં. ભગવદીય સો દીન હે રહનોં, ઓર ભગવદીયકે આગેં અપની બડાઇ ન કરનોં ઓર ઉનકી આજ્ઞા ઉલ્લંઘન ન કરનોં. ઉનસોં સનેહ બહુત રાખનો. શ્રીઠાકુરજીકી લીલા વાર્તાકોં પ્રકાશ ન જાનત હોય તો દીન હોય કે ભગવદીયસોં પુંછનો, અપની યોગ્યતા ન જતાવની. ઉન ભગવદીયન કે આગેં ભગવદવાર્તા ગોષ્ટિ કરની. યા પ્રકાર શ્રીગોલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કીયે હે.

૮ ઈતિ શ્રી અષ્ટમ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી ઓરહુ આજ્ઞા કરતહેં, જો કોઉ નિંદા દુર્વચન કહેં તાકો ઉત્તર ન દેનોં, સબ સહનોં, અપનેં મેં દોષ જાની ઉનસોં ક્રોધ ન કરનોં. અપને મનમે ખેદ ન કરનોં. ઓર ઉનસોં બહુત વિરોધ હોય તો નેક દુરિ રહેનો. ઉનકી કૃત્ય દેખાકેં દોષ બુધ્ધિ રંચકહુ ન કરનોં ઉનસોં જયશ્રીકૃષ્ણકો વ્યોહાર રાખનોં. ઉનકો ઉપગાર અપનેં બની આવે સો કરનોં. ઉનકી નિંદા ન કરની. યા પ્રકાર વૈષ્ણવનકે અપરાધ તે ડરપત રહનો. ઐસેં ડરપત રહેં તાકો સર્વ કાર્ય સિધ્ધ હોય,

પ્રભુ કૃપા કરિ કેં હૃદેમેં પધારેં. નિંદા સહની યહ વૈષ્ણવનકોં સર્વોપર પરમ ધર્મહે. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ આજ્ઞાકીયેહેં.

૯ ઈતિ શ્રી નવમવચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનકોં દસમો લક્ષણ કહતહેં, જો શ્રીઠાકુરજીકી સેવા કાહુકે ભરોસે ન રાખે. અપને સેવ્ય સ્વરૂપકી સેવા આપુહી કરની. ઓર ઉત્સવાદિ સમય અનુસાર અપનેં વિત સમાન વસ્ત્ર આભુષણ ભાંતિભાંતિકે મનોરથ કરિ સામગ્રી કરની. શ્રીઠાકુરજીકે યહાં નિત્ય નૌતમ ઉત્સવ જાની પ્રસન્ન રહનોં. અમંગલ ઉદાસીન કબહુ ન રહનોં. ઓર સામગ્રી જા ઉત્સવમેં અપને ઘરકી કહીહે, સો રીતિ પ્રમાણ યથાશકિત કરનોં. ઓર જો દ્રવ્ય હોયસો શ્રીકૃષ્ણકે અર્થ લગાવનોં, કૃપનતા નાહીં કરનોં. ઓર ભગવદ સેવા કરિકેં શ્રીઠાકુરજી તેં કછું માગનો નાહીં. યા રીતિ સેં નિષ્કામ હોય શ્રીઠાકુરજીકો સેવા કરની. ઓર જો વૃદ્ધિ હોય, રોગાદિ પ્રતિબંધ આય પડે તો, અપુને સુજાતિ વૈષ્ણવપેં સેવા કરાવની; ઓર સુજાતિ વૈષ્ણવ ન હોય તો મર્યાદી વૈષ્ણવકોં કછુ દ્રવ્ય દેકે સેવા કરાવની.ઓર જો મર્યાદી વૈષ્ણવ ન હોય તો સમર્પનીપેં સેવા કરાવની, ઓર સમર્પની વૈષ્ણવ ગામમેંન હોય,તો નામધારી વૈષ્ણવસેં પટવસ્ત્ર થૈલી હાથમેં પહરાયકેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા કરાવની સાક્ષાત શ્રી ઠાકોરજીકો સ્પર્શ ન કરાવનોં, ઓર યાકે હાથકો સખડી અનસખડી શ્રીઠાકોરજી આરેગેં, પરંતુ આપુનકો બડો પ્રતિબંધ આય પડે તો લેનોં; ઓર પ્રતિબંધ છુટે તબ એક વ્રત કરે તથા ભેટ કાઢે, તબ શ્રીઠાકુરજીકો સ્પર્શ કરનોં. ઓર અન્ય માર્ગીયપેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા ન કરાવે. નામધારી ન મિલે તો આપુઇ પટ વસ્ત્રસેં ધરે. શ્રીઠાકુરજી પોઢેહીં આરેગેં; પરંતુ ઓરસેં સર્વથા નાહીં કરાવનો. જો શરીર સર્વથા ન ચલે, તો શ્રીઠાકુરજીકો ગાંમકે વૈષ્ણવ તથા ઓર ગામકો વૈષ્ણવ હોય તિનકે ઘર પધરાવનો. ઓર મન કરિકેં તાપ કરે જો ભગવદસેવા ન ભઇ, તાતેં મન લગાયકેં માનસી સેવા કરનો, યા પ્રકાર સેં પહિલેં સેવા કરી હોય તાહી પ્રકારસેં સેવા કરની, ઓર માનસી સેવાકો પ્રકાર યહહેં જો અપને મનમેં શ્રીઠાકુરજીકો ધ્યાન કરિકેં શ્રી ઠાકુરજી, શ્રીઆચાર્યજી, શ્રીગુસાંઇજીકે બાલકજીનસેં સમર્પણ કિયો હોય, શ્રીજી તથા સાતોં સ્વરૂપ અપને ગુરૂકે સેવ્યસ્વરૂપ હોય તિનકો નેમ

પુર્વક અંતઃકરણસોં દંડવત કરનોં; પાછેં મનહી કરિકેં મંગલ ભોગ ધરિ મંગલાઆરતી કરેં, પાછેં અભ્યંગ સ્નાન અંગવસ્ત્ર આભુષન રૂતુકે અનુસાર કરાવે. યા પ્રકાર રાજભોગ, ઉત્થાપન, સેન પર્યંતકો ભાવના કરની, પરંતુ મનમેં સંતોષ ન રાખેં, યહ જાને જો મોસોં સાક્ષાત હસ્તસોં સેવા કબ કરાવેગે, સો ભગવદ સેવામેં એકાદશ ઇંદ્રિયનકો વિનિયોગ હોત હે, યહ તાપ કરે. યા પ્રકાર સોં રહે સો ઉત્તમ વૈષ્ણવહે, યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ કહેહેં.

૧૦ ઈતિ શ્રીદસમ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુળનાથજી ગ્યારમોં લક્ષણ કહતહેં, જો વૈષ્ણવ હોય સો પ્રાણીમાત્ર ઉપર દયા કરે, ઔર વૈષ્ણવ અપનેઘર આવે તો પ્રસન્ન હોય રહે. ઔર કહે જો વૈષ્ણવદ્વારા પ્રભુ પધારેહે, યહ જાનિ તેલ લગાય, તાતે પાનીસોં નહવાય, સુંદર રૂતુ અનુસાર વસ્ત્ર પહિરાય નાના પ્રકારકે મહાપ્રસાદ લિવાવે, જો સામર્થ્ય હોય તો સમયકે લાયક સનમાન કરિ પ્રસંન કરનોં, ઔર કાહુકો ઋણ કાઢિકે ન કરનો. ઋણ ઔરહત્યા બરાબર હેં, કાહુકો દુખ દે કાર્ય ન કરનો. યહ ભાવસોં વૈષ્ણવકો રહનોં, ઔર અન્ય માર્ગકે શ્રીઠાકુરજીકી સેવા ન કરની, ઔર વિના મર્યાદીકે ઠાકુર અપને ઠાકુરજી પાસ ન બેઠાવનેં, ઔર અપને શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રી વિના મર્યાદીકો ન દેનોં, પ્રસાદી હોય સો વિના મર્યાદીકે શ્રીઠાકુરજી આગે ભોગ ધરનોં, સો પ્રસાદ મર્યાદી ન લેય. લીલાકો ભાવ અન્યમાર્ગી તથા પાત્ર વિનાન કહનોં. પુષ્ટિ માર્ગમેં અનન્ય હોય તાસોં મિલિકે નિવેદનકો તથા લીલાકો ભાવ સ્મરણ કરનોં, ઔર અપનેં ગુરૂને મંત્ર દિયો હોય, અષ્ટાક્ષર, પંચાક્ષર, તિનકો પ્રકાશ જહાં તહાં પાત્ર વિના ન કરનો. અપનેં શ્રીઠાકુજીકી સેવા જહાં તાંઇ બને તહાં તાંઇ ઔરકે ઘર ન પધરાવનીં, અપનેં ઘર સેવાકો સૌકર્ય સાથર્થ્ય ન ન હોય તો ઔરકે ઘર દોય ઘડી કરેં, પરંતુ રંચકહુ નેમ પુર્વક કરી ચહિયે, તૈસેઇ ભગવદીયકોં સંગ નેમ પુર્વક કરનોં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાભટ્ટપ્રતિ પુષ્ટિમાર્ગીય સિદ્ધાંત કહેહેં.

૧૧ ઈતિ શ્રીગોકુલનાથજીકૃત એકાદશમોં વચનામૃત સંપુર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી દ્વાદસમોં વચનામૃત કહતહેંઃ—જો વૈષ્ણવ અપને સેવ્ય સ્વરૂપકોં સાક્ષાત પુરૂષોતમ જાનિકે સેવા કરેં,ઓર અન્યમાર્ગીયકે ઠાકુરકોં અપને શ્રીઠાકુરજીકે બરાબર ન જાનેં,ઓર હસ્તાક્ષર, વસ્ત્રસેવા, ચિત્રસેવામેં અન્યભાવ ન જાનેં, સાક્ષાત જાનિ અપરાધકોં ભય રાખેં, ગૃહસ્થધર્મ સેવા અર્થ જાનેં, અપનેં સુખ અર્થ ન જાનેં, ઓર અપનિ દેહ અનિત્ય જાનેં, શ્રીઠાકુરજીકી દેહ નિત્ય જાને, શ્રીઠાકુરજીકી દેહ તથા ભગવદીયકી દેહ અનિત્ય કરિ જાનેં નહીં.લૌકિક સુખ તુચ્છ જાનેં, ભગવદસેવામેં પ્રીતિ રાખેં, તિનસોં પ્રીતિ વિશેષ રાખેં, ઇતનની લૌકિક વૈદિક વસ્તુમેં ન રાખેં, પરાઇ વસ્તુ પરાઇ સત્તા હોય તામેં લોભ ન રાખે, કછૂ પ્રાપ્ત ભયે તેં સુખ ન માનેં, કછૂ હાનિ ભયે તેં દુઃખ ન માનેં. ગૃહસ્થધર્મકે શાસ્ત્ર કાહૂ સો સુનિકેં લૌકિકમેં લીન હોય ન જાનોં,પુષ્ટીમાર્ગીય સંબંધી શાસ્ત્રકે વચનતેં ઓર સબ શાસ્ત્ર પુષ્ટીમાર્ગતે અંતરાયવે વારોહે યહ નિશ્ચય જાનનો. ઓર ભગવદકાર્ય, ગુરૂકાર્ય, વૈષ્ણવકાર્યમે મન રાખેં. જેસેં જલતેં કમલ ન્યારોહે તેસેં લૌકિક વૈદિકતેં ન્યારો રહે,ઓર શ્રીભાગવત તથા શ્રીઆચાર્યજીકે ગ્રંથનકો ભગવદસ્વરૂપ જાનેં, ઓર શ્રીસર્વોત્તમકો પાઠ તથા જપ મન લગાયકે કરનોં, યહ પુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવકી ગાયત્રીહે. તાતે સગરે પ્રતિબંધ દૂર કરિ પુષ્ટિમાર્ગકો ફલ પાવે, ઓર યમુનાષ્ટક આદિ પાઠ નિત્ય કરનો,ઓર શ્રીસર્વોત્તમકો પાઠ જપ નેમપૂર્વક કરનોં. ગદ્ય કે શ્લોકકો ભાવ વિચારનોં ઓર સદા પવિત્ર રહનોં. કુટિલ મનુષ્યમેં છુહુવેકી ગ્લાનિ રાખેં, વૈષ્ણવકે વસ્ત્રમેં બહુત ગ્લાનિ ન રાખેં. અલૌકિક દેહસોં લગ્યો રહે ઓર કાહૂકે દિખાયવેકે લિયે બડી અપરસ ન રાખેં.ઓર જહાં તહાં વિચારેં વિના ખાન પાન ન કરનોં, યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કહેંહેં.

૧૨ ઈતિ શ્રીદ્વાદસ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી તેરમોં લક્ષણ કહતહેંઃ—જો ભગવદીય વૈષ્ણવકો કાહુસોં વિરોધ ન રાખનોં, ઓર જહાં ક્રોધકી વાર્તા હોય તાંહાં ઠાડો નં રહનોં, ઓર સબનસોં હિત રાખનો.સો સર્વાત્મભાવ રાખનો. ઉનકી વાત જુઠી હોયસો અપને કહેતેં ખેદ પાવે સો ન કરનો. ઓર સાચી કહે તે ખેદ પાવે સો ન કરનોં.યાહી પ્રકાર વિવેક વિચાર પૂર્વક ચલનોં, તાકો ભગવદીય કહિયે.ઓર વૈષ્ણવકી નિંદા કરે તો નરકમેં

પડે. તહા વિચારહે જો વૈષ્ણવ કુમાર્ગ ચલે તો સમુઝાવનો,મનમેં દ્વેષ કરિ નિંદા ન કરે.અથવા માર્ગકી રીતિસોં વિપરીત ચલે તાકો વૈષ્ણવ ન જાનનો. ઓર અપને માર્ગકો વૈષ્ણવ હોય ઓર ઠોરકી વાત શ્રીઠાકોરકો સિદ્ધાંત કરે તાકો સંગ સર્વથા ન કરનો.જદપિ બડો પંડિત હોય ઓર સમુઝવાર હોય તોઉ વાકો સંગ બડો દુખદાઇહે, ઓર થોરો સમુઝે પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગમેં તત્પર હોય તાકો સંગ હિતકારીહે વૈષ્ણવકી નિંદા તેં કોટિ કોટિ અપરાધતેં દુષ્ટ હોય.ઓર વૈષ્ણવ હોયતો લૌકિક વસ્તુમેં તૃષ્ણા ન રાખે, ઓર કામનાતેં દુર્બુદ્ધિ હોય, ઓર તૃષ્ણાતેં કેવલ સ્વાર્થ હોય, ભલો બુરો ન સુનેં,કેવળ સ્વાર્થ હોય તબ પ્રસન્ન હોય, સ્થાર્થ ન હેય તો નિંદા કરે.ઓર તૃષ્ણાતેં મનમેં સંકલ્પ વિકલ્પ હોતહે તવ અપનોં સ્વરૂપ અપનો ધર્મ ભૂલિજાતહેં, તવ મનમેં અનેક પ્રકારકે લોભરૂપી તરંગ ઉઠતહે, સો લોભતેં ભલો બુરો કાર્ય સમુઝે નાહીં ઓર વિવેક ગ્યાન સબ જાત રહેં, તવ ઝૂંઠી સાંચી વાત બનાયકેં અપનેં કાર્યમેં તત્પર હોતહેં,દ્રવ્ય તથા વસ્તુ લેતમેં ડરપત નાહીહે ઓર દ્રવ્યકી રક્ષાકે અર્થ અનેક જતન કરતહેં. તાતેં વૈષ્ણવકોં લોભ તૃષ્ણા કરની ઉચિત નહિહે.વૈષ્ણવકો કાલકો ભય રાખનોં, જો મોતે કછુ અપરાધ હોયગો તવ શ્રીઠાકુરજી મતિ કહું અપ્રસન્ન હોય જાય? સો યહ કાલ તો સગરે જગતકો ગ્રહતહે સો મોઉકો લે જાયગો, તાતેં લૌકિક વૈદિકમેં આસક્ત ન હોય,ઓર કરે વિના ન ચલે,તાતેં સહજમેં બને સો કરે.પરંતુ મનમેં આસક્ત ન રહેં,યહ મનમેં જાનેં જો અપનેં ધર્મવિના સહાય કરિવેવારો કોઇ નહીંહે. અપનો વૈષ્ણવ ધર્મ ગયો તવ સબ ગયો,સો વૈષ્ણવધર્મ દૃઢ હોય તો પ્રભુ સબમેં સહાય કરે. ઓર ધર્મ ગયો ઓર કછુ સિદ્ધ ભયો તો લૌકિક ચારિ દિનમેં જાત રહે,ઓર પરલોક બિગડે. તાતે ભગવદ્ધર્મકો મહાત્મ હૃદેમેં રાખિકેં કેવલ પ્રભુનકો આશ્રય કરનોં,ઓર સ્વારથતેં ધર્મ જાય અથવા લૌકિક વિષયાદિક સુખકે અર્થ કરે તો ધર્મ જાય. ઓર શ્રીઠાકુરજીતેં ગુરૂવિષે અધિક પ્રીતિ રાખની. યહ જાને જો કછુ ભયોહે સો ઇનકી કૃપાસેં ભયોહે ઓર આગેહુ ઇનકી કૃપાતે હોયગો. સો તો જોગેશ્વરકે પ્રસંગમેં કહ્યોહે, જો શ્રીઠાકુરજીમેં બડી પ્રીતિહે, ઓર ગુરૂવિષેં તથા વૈષ્ણવ વિષેં દયા નહીં, તો સબ રાખમે હોંમતહે.ઓર વૈષ્ણવકો તથા ગુરૂકો સમાધાન પ્રભુસાક્ષાત અપનો કરકે માનતહે. ઓર વૈષ્ણવસેં મિલિકેં અપનેં જન્મ જન્મકે પ્રાણપ્રિય શ્રીઠાકુરજી તિનકો સ્મરણ

કરે. સો મનમેં યહ મનોરથ રાખે જો શ્રીઠાકુરજી પ્રસન્ન હોય. લૌકિક કાર્ય અર્થ ન રાખેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવકો શિક્ષા દિયેહેં.

૧૩ ઈતિ શ્રીગોકુળનાથજીકૃત તેરહવેં લક્ષણ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી ચૌદહમો લક્ષણ કહતહેં, જો વૈષ્ણવ લૌકિક વૈદિક દેહકાર્યા અનિત્ય કરિ જાનેં, ઓર પુષ્ટિમાર્ગકેં ધર્મ સત્ય જાનિ કાર્યમેં તત્પર રહે, ઓર ધર્મ તથા લૌકિક કાર્ય તુચ્છ જાનિ દુઃખરૂપ જાનેં, ઓર તીરથકો મહાતમ સુનિકે મનકેં સેવા સ્મરણતેં ચલાવનેં નહીં, ઓર તીરથકો ફલ તુચ્છ કરિ જાનેં, જો ગંગાજી સરીકે તાર્થ જગતમેં નાહીં સોઉ રૂકિમણી મનમેં ન લાઇ,ઓર વેદ,પુરાણ,શાસ્ત્ર, શ્રીભાગવત, ગીતા ઇનકે વચન સત્ય કરિ જાનેં, પરંતુ અનેક પ્રકારકે અધિકારીહેં તિનકે અર્થ જાનનેં. ઓર પુષ્ટિમાર્ગકે વચન તથા ધર્મ મનમેં રાખનેં ઓર અનેક પ્રકારકે ફલ તુચ્છ કરી જાનનો. ઓર જયંતી આદિ એકાદશી સત્ય કરી જાનનેં,પરંતુ ફલકો કામના મનમેં ન રાખે,ઓર બડે કહે સો કરેં, તાતેં સેવા કરેં સો મુખ્ય હેં. ઓર ભગવદ સેવા સુમિરિન સર્વોપરિ જાનેં, ઓર લૌકિક વિષયકે અર્થ સ્ત્રીકો ન જાનેં, ઓર વિષય સો ભગવદીય પુત્ર હોનેકે અર્થ કરેં,ઓર ભગવદસેવા અ સ્ત્રીમેં પ્રીતિ રાખેં. ભગવદીસો ભગવદ વાર્તા દૈન્ય પુર્વક કરે અપની ઉત્કર્ષતા ન જનાવે ઓર અજ્ઞાનિ હોય શુદ્ધ ભાવસેં પ્રસંન કરેં. ઓર ભગવદભાવકી વાર્તા અપનેં મનમેં દૃઢ વિશ્વાસ કરિં રાખે, ઉન ભગવદીકી લૌકિક ચેષ્ટા ન દેખેંતો ભગવદધર્મ હૃદેમેં દૃઢ કરિકે રહેં. યા પ્રકારસેં શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કિયેહેં.

૧૪ ઈતિ શ્રી ચૌદમો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

ઓર શ્રીગોકુલનાથજી પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત કહતહેં, જો વૈષ્ણવકો લૈકિકમેં આતુરતા ન રાખની. લૌકિકકી આતુરતા સોં સેવા વિષે ઉદ્વેગ હોય, તબ પ્રભુ પ્રતિબંધ કરેં સો કહેં હેં.

“उद्वेगः प्रतिबंधो वा भोगोवास्यात्तु बाधकः” એસે કહે હેં. સો સેવામે લૌકિક જીવકો સમાધાન ન કરેં, ઓર સેવામેં ગુરૂકો કાર્ય તથા ભગવદીયકો કાર્ય કરેં, તોં ચિંતા નાહીં. સો પ્રભુ અપનો કાર્ય જાની

વેગેહી પ્રસન્ન હોય. ઓર મુખરતા દોષ બહુતહે બડો સો અપને મનમેં વિચાર રાખનો. લૌકિક વાર્તા કહે સુને તે ભીતરતે સુનેતો અસુરાવેસ હોય, તાસો સેવામેં કાહુસોં સંભાષણ ન કરનો ઓર લૌકિક વાતહુ ન કરની. ઓર સેવા વિશે બહુત બોલનો નાહીં ઓર કાહુકો જુંઠી સાંચી કહનો નાહીં. શ્રીઠાકુરજીકી ટહેલ પ્રીતિસોં કરિ પ્રભુનકો ઉપકાર માનિકે જો પ્રભુનને કૃપા કરિકે ટહેલ કરવાઇહે,ઓર સેવા કરિકે કછુ લોકિક વૈદિકમેં વાસના ન રાખની. અપનો મુખ્યવૈષ્ણવ ધર્મ જાનિ સેવા કરે. ઓર વૈષ્ણવ હોયકે કછુ દુઃખમેં વ્યાપ્ત ન હોનો,ઓર શ્રી ઠાકુરજીકે વસ્ત્ર આભરન સામગ્રી સ્વરૂપાત્મક જાને,તાતે પ્રભુ સંબંધી હોય તો અપનો લૌકિક ન જાને, ઓર પ્રભુનકો નયે વસ્ત્ર કરાય ઓર પ્રસાદીસોં અપનો કાર્ય ચલાવે, ઓર આપ વિના પ્રસાદી પહેરે તો બહિરમુખતા હોય, ઓર ચિંતા કષ્ટ કાહુ વાતકી અપને મનમેં ન લાવે, ઓર અપને ભોગકી નિવૃત્તિ દુઃખકરકે જાને. સુખમેં પ્રભુનકો ભૂલિ જાયહે તાતે સુખતે દુઃખ ભલો, જો પ્રભુનકો સ્મરણતો હોય સો કુંતીજીને કહી જો વિપતી ભલી જામે આપકો દર્શન હોય. ઓર પુષ્ટિમાર્ગીય પંચાક્ષર મંત્રકો જપ કરનો, ઓર ભગવદ નામકે ભૂલે તેં અસુરાવેશ હોય હે ઓર કાલાદિક ખાય જાતહે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી બાલલીલા, કિશોરલીલા, ઓર વૃજ સંબંધી લીલા, ઇનકો ગાન સુનેતે શ્રીઠાકુરજી વેગહી પ્રસન્ન હોય. ઓર ભગવદીયવૈષ્ણવકે આગે લીલાકો ગાન કરનો. સાધારણ કોઇ બેઠો હોય તો શિક્ષાકી વાત કહેની, શિક્ષાકે કીર્તન ગાન કરને. જો ભક્તિમાર્ગકો દ્વેશી બૈઠી મુખ બેઠયો હોય તો અપને મને ગુનગાંન ભગવદ સ્મરણ કરનો; બાહિર અપને ધર્મકો પ્રકાશ કરે નહીં, ઓર ભગવદીયકો સેવાસ્મરણ તથા ભગવદ્ધર્મ બઢાયવેકો ઉપાય કરનો. ઓર કામ, ક્રોધ, મદ, મત્સરતા, લૌકિક આવેશ, સર્વથા દૂરિ કરનો, અપને પાસ તથા ઓર વૈષ્ણવકે પાસ લોકિક આવે તો ભગવદ્ધર્મમેં મન લગાયવેકો શિક્ષા કરનો, ઓર ન માને તો કછુ બોલનો નહીં. ઓર વાસોં બહુત પ્રીતિ ન કરનો, ઓર ભગવદીયકે મિલિવેકો ઉપાય કરનો, ઉનકી ટહેલ કરી પ્રસન્ન કરિ ભગવદધર્મ પુછનો. સો વિશ્વાસ કરી પુછનો, ચલનો, ઓર જો કછુ ભગવદધર્મ ન બની આવે તો તાપ કલેશ કરનો. ઓર ભગવદીયકો તથા અપને ગુરૂકો ઘર લાયકે પ્રસન્ન કરનો. ઓર ભગવદીયકો લૌકિક વાર્તા ન કરનો. જો યહ કાલ પરમ દુર્લ્લભહે સો યહ

જાનીકે પુષ્ટિમાર્ગકો પ્રકાર પુછનોં ઓર ભગવદીય દેશાંતરતેં આયો હોય તો ઉનસોં મિલનોં. જો ભગવદીયકે હૃદેમેં પ્રભુ વિરાજતહેં સો તિનકે મિલે તે હૃદય પવિત્ર હોય તબ અપને હૃદયમેં પ્રભુ કૃપા કરિકેં સર્વથા પધારેંગે, યહ ભાવ જાનનોં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવનકો શિક્ષા કિયે હેં.

૧૫ ઈતિ શ્રીગોકુલનાથજી કૃત પંદરહમોં વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કરતહે, જો વૈષ્ણવ દેશ પરદેશકું જાય, ઓર તહાં શ્રીઠાકુરજી વિરાજત હોય, તો તહાં ચલાયકે જાય. ઓર શ્રીવલ્લભકુલ વિરાજત હોય તો મહાનમ્ર હોય જાયકે દર્શન કરેં, તા પાછેં ખાનપાન કરેં, ઓર જહાં અન્યમાર્ગીય પુજા હોય તો તહાં સર્વથા ન જાનોં; ઓર જહાં શ્રીપુષ્ટિપુરૂષોત્તમ વિરાજત હોય ઓર શ્રીવલ્લભકુલ વિરાજત હોય તહાં ખાલી હાથ ન જાનોં. ઓર નિત્ય ન બનિ આવે તો જબ જાય તવ અથવા વિદાય હોય તવ યથાશક્તિ ફલફુલ પહુચાવનોં, ઓર ભેટ કરનોં. ઓર શ્રીનાથજીકે દર્શનમેં આલસ્ય ન કરનો. ઓર પ્રભુનકે દર્શનમેં આલસ્ય ન કરનોં. ઓર આલસ્ય કરે તો અજ્ઞાન બઢે. ઓર પ્રભુનકી સેવા કરત હોય, ઓર દર્શન હોય ચુકેં, તોં અપરાધ નહીં, દર્શન તેં જ્ઞાન હોય, ઓર જ્ઞાન હૃદેમેં ભયેતેં ભગવદ સ્વરૂપ હૃદેમેં આરૂઢ હોય, ઓર અજ્ઞાનતેં વિષયાદિ આસકિત હોય. ઓર જપ કરેસોં કાહુસો જતાવે નહીં, જપ ભાવહે સો અત્યંત ગોપ્યહે. ઓર શાસ્ત્રમેં કહેં હેં જો જપ એસે કરનોં જો હોઠ રંચકહુ ખુલે નાહીં. યા ભાંતી ભીતર અનુભવ કરતહીં જપ કરનોં. ઓર ગૌમુખીકી માલા બહાર કાઢનોં નહીં, ઓર માલા ભીતર ઉરઝિ જાય તો ઉપરકે મનિકા નિકાસિકે સુરઝાયકે એસે ધરે, જો ફિર ન ઉરઝે, ઓર મનિકા ૧૦૮ તિનસોં જપ કરે, ઓર સુમેરકો ઉલંઘન ન કરે, સુમેરકો, ઉલંઘન કરે તો લીલા તે બાહિર પરે, જપકો ફલ તિરોધાન હોય ઓર ગૌમુખી ઉપરણામેં ઢાંકીકે જપ કરનોં. ઓર ગોમુખીહે સો અલૌકિક હે ઓર જપમેં બોલનો નાહીં, દેહ મનકોં ચંચલ ન કરનોં, નેત્ર મુંદેરહે, સો લૌકિક હૃદયમેં ન જાય. જપકો, સેવાકો સાધારણ લૌકિક ક્રિયા જાનેં તો વાકો પ્રભુ જપ ન કરાવેં, ઓર પ્રતિબંધ હોય, તાતેં સેવા જપકો મહાતમ ભુલે નાહીં

મહાતમ ભૂલે તો સાધારન જાને, તવ આલસ્ય હોય, આલસ્યતેં અજ્ઞાન હોય, અજ્ઞાનતેં દુર્બુદ્ધિ સંસારી હોય, સંસારાસક્તતેં શ્રીઠાકુરજીતેં બહિર્મુખ હોય, યહ કહેજો સેવા દર્શન ઓર જપ પાઠતેં કહા હોયગા, ઓર લૌકિક વિના નિર્વાહ કેસેં હોયગો, ઓર વૈષ્ણવ મિલે તો પાખંડ કરિકે કહે જો, સેવા દર્શનમેં કહાહે? ઓર મન લગેગો તવ કાર્ય હોયગો સો વેતો યોહીં પચિમરતહે, સો યા પ્રકાર સિદ્ધાંત કરિ લૌકિકમેં તત્પર હોય. ઓર મનહે સો ભગવદસેવા કીર્તન વાર્તા કરનેતેં લગેગો, પરંતુ જીવકી ઉલટી ગતિહે, તાતે ભગવદ્ધર્મમેં મન લગત નાહીં, સો યાહી પ્રકાર દુષ્ટસિદ્ધાંતતેં શ્રીઠાકુરજી અપ્રસન્ન હોતહેં, ઓર ભગવદ્ધર્મકોં એસોં સાધારન ન જાને, અલૌકિક જાને ઓર યહ કહે જો, મેરી લૌકિક દેહ તાસોં શ્રીપ્રભુ કૃપા કરિકે અલૌકિક સેવા કરાવેહેં, ઓર લૌકિક જીભ્હાતે ભગવદનામ નિકસતહે સો બડી શ્રીમહાપ્રભુજીકી કૃપા તે પ્રાપ્ત ભયોહે. લૌકિકતો સબરી યોનીમેં સીદ્ધ હોત આયો હે, ઓર પ્રભુકે સ્વરૂપકો દર્શન સેવા સ્મરણ જપ પાઠ તો પરમ દુર્લભહે, સો જબયહ મહાતમ જાનેં તવ પ્રીતિ હોય, યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટ પ્રતિ વૈષ્ણવકોં શિક્ષા દિયેહે.

૧૬ ઈતિ શ્રી ષોડસમો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી સપ્તદસમાં વચનામૃત કહતહેઃ—સો વૈષ્ણવ હોય સો યા પ્રકાર પુષ્ટિમાર્ગકો સર્વોપરિ જાનેં તબ પુષ્ટિમાર્ગમેં રૂચી હોય. સર્વોપરમાર્ગ કબ દીસે જબ પુષ્ટિમાર્ગી અનન્ય ભગવદીકો સંગ હોય ત્યાં દૈન્યભાવસો ભગવદીયકે કહેકોં વિશ્વાસ હોય તવ ફલ સિદ્ધ હોય. ઓર ભગવદીયકોં લૌકિક ન જાનેં. જો ભગવદાયકે હૃદેમેં પ્રભુ વિરાજેહેં ઓર ભગવદીયકી દેહ, ઇંદ્રી, મન અલૌકિક હે સો ઉનકે સંગતે યહ અલૌકિક હોય. સો અલૌકિક કેસે જાનિયે? જો દુઃખમેં વિવેક, ધૈર્ય, આશ્રય દૃઢ હોય, ઓર સુખમેં અભિમાન ન હોય ઓર ભગવદ્ધર્મમેં પ્રીતિ હોય, ઓર કાહુતે કપટ છલ નિંદા, કાહુકો બુરો ન ચીતે, ઓર ચોરી તથા વિષય લૌકિક ન કરે. જો કોઈ સંજોગ પાયકે હોય જાય તો બહુત ખેદ પાવે. એસે ભગવદીયકો સંગ સદા કરનોં. જૈસેં શ્રીઠાકુરજીકે દર્શનતેં પવિત્ર હોય એસે ભગવદીયકે દર્શનતેં પવિત્ર હોય, ભગવદીયકો સંગ હે તહી મનમેં આનંદ તથા ભગવદ્ધર્મકી સ્ફુર્તિ હોય, ઓર ભગવદીયકી સેવાતેં શ્રીઠાકુરજી બહુત પ્રસન્ન હોય, ઓર ભગવદીયકે

સગતે અસમર્પિત અન્યાશ્રય છુટે. અસમર્પિત લિયેતેં આસુરાવેશ હોતહે; અન્યાશ્રયતેં વૈષ્ણુધર્મ પતિવ્રત જાતહેં તથા વ્યભિચારિણી હોય, તાકોં ભ્રષ્ટ જાનનોં. પુષ્ટીમાર્ગમેં અંગીકાર ન હોય, અનેક માયાકે દુઃખ પાવેં. ઓર વૈષ્ણવકો અપને અર્થે ઉદ્યમ ન કરનોં, ઓર મનમે યહ વિચારનોં જો વૈષ્ણવસેવા, ગુરૂસેવામેં કછુ અંગીકાર હોય, યાતેં વ્યોહાર સુફલ પાવેં સો યહ ભાવ રાખેં, તો લૌકિક વ્યોહારકો બાધક નાહીં હોય. અપને કુટુંબકો ભરણપોષણ ચલ્યો જાય, ઓર ભગવદ્દ્ધર્મ બઢે ઓર વ્યોહારકુ અલૌકિકકો નામ લાગનકોં બતાય સગરો દિન પચ્યો ન રહે; ઓર રાજભોગ પાછે ઉત્થાપનકે ભીતર ઇતનેમે કરેં. સો ઇતનેહીમે આવનહાર હોયગો સો પ્રાપ્ત હોય. સો સેવા દર્શન નિત્ય નેમસોં કરે. ઓર બહુ દ્રવ્ય કમાવેતો અપનેં ઘર શ્રીઠાકુરજી તથા ગુરૂનકો પધરાવેં, ઓર વસ્ત્ર આભુષણ ભેટ કરેં, ઓર અલૌકિક મનોરથનમેં ચિત્ત રાખેં, ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી કરકેં શ્રીઠાકુરજીકો આરોગાવેં, તાપાછે વૈષ્ણવકોં મહાપ્રસાદ લિવાવેં. ઓર દ્રવ્યકો સંકોચ હોય તવ શ્રીઠાકુરજીકેં પાત્ર તથા આભરન વસ્ત્ર ઇનમેં અપની સત્તા ન જાને. યા અપરાધતેં ડરપત રહેં, ઓર ધીરજ રાખેં. યોં ન જાને જો રાજા કુટંબીકો ભય રાખિકેં અપને ગુરૂકે ઘર પધરાયે તો સુખ હોય જાય. જો શ્રીઠાકુરજીકે વૈભવકોં પહેલેહીતેં ભય હોય તો વૈભવ બઢાવનો નહી. ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી ભોગ ધરી પાછેં વૈષ્ણવનકોં મહાપ્રસાદ લિવાવેં. તામેં દ્રવ્યકી સુફલતા હોય, તાતેં કોઇ વાતકો દુઃખ ન પાવેં, ઓર છીન છીનમેં પ્રભુનકો નામ સ્મરણ કરનો, ઓર મનમેં દાસભાવ રાખનોં, અહંકારાદિક મનમેં ન રાખનોં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ કહેહેં.

૧૭ ઈતિશ્રી સપ્તદસમ વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી અઠારમોં વચનામૃત કહતહે, જો જહાં અન્ય માર્ગકી નિંદા, તથા શ્રીવલ્લભ કુલકી નિંદા, અપને પુષ્ટિમાર્ગકી નિંદા, વૈષ્ણવકી તથા ધર્મકી નિંદા હોય એસે દુષ્ટ જીવકે પાસ કબહુ ન બેઠિયે, ઓર અવસ્ય કારણ પાયકેં મિલાપ હોયતો અપને પુષ્ટિમાર્ગકી ચર્ચા વાર્તા કરની નહીં, ઓર કોઉ ચલાવે તો વાહિ ગોપ્ય કરિ રાખેં, સો તહાં પ્રકાશ ન કરેં, ઓર પ્રકાશ કરે તો અપરાધ પડે, સો કાનનમેં નિંદા સુને તેં યહશાસ્ત્રમેં કહેહે જો અપને પ્રભુકી નિંદા સુને અથવા કરે તો તાકી જીભ કાટિ લીજે, ઓર ન બેઠાય તો તહાંતે

ભાજિ જાનોં પરંતુ કાનનસોં સુનેં નહીં, જેસે હરિદાસને જેમલકો શિક્ષા દીની. સો જહાં તાંઇ બને તહાં તાંઇ એસે બહિર્મુખસોં મિલાપ ન કરનોં. જો બહિર્મુખ હોયસો એતન્માર્ગકી નિંદા કરે, ઓર આછો બ્રાહ્મણ પંડિત હે, વા અચ્છો ક્ષત્રી હે, એતન્માર્ગકો વિરોધિહે, તો વહ બહિર્મુખહે. ઓર જો હીનજાતહે, ઓર એતન્માર્ગમેં અત્યંત શ્રદ્ધાહે, તાકોં દૈવી જીવ જાનનોં. સો દુસરે જન્મમેં શરણે આવેગો. જો શરણ આયકેં માર્ગકો વિરોધી હોય તો જાનિયે જો જીવ પુષ્ટિમાર્ગમેં તો આયો, પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગકો ફલ નાહી હોય, ઓર શરણ પ્રતાપતેં મુક્તિ માર્ગકો તો પાવેગો, ઓર સંસારીહે ઓર એતન્માર્ગમેં પ્રીતિહે. ઓર સાધારન હે સો તિનસોં લૌકિક વૈદિક કાર્યાર્થ મિલનોં, ઓર એતન્માર્ગકે દ્વેશીકો સર્વથા ત્યાગ કરનોં, યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિકહેહે.

૧૮ ઈતિ શ્રી અષ્ટાદસમોં લક્ષણ કહ્યો સો સંપૂર્ણ.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ ઉન્નીસમો લક્ષણ કહેતહેં, જો વૈષ્ણવ હોય કે ભગવદીય પાસ આવેં તો વાકે સંશય દુરિ કરિ પુષ્ટિમાર્ગીય ભગવદ્ધર્મ બઢાવે, તબ સુગમ ઉપાય બતાવે તાંતેં વૈષ્ણવકો મન બઢેસો નવ રત્નમે કહતહેં. " अज्ञानादथवा ज्ञानात्कृतमात्म निवेदनम् " સો અજ્ઞાન કરિકે અથવા જ્ઞાન કરિકેં શરણહીં આવે સો શરણ આયેતે સર્વ કાર્ય સિદ્ધ હોય, ઓર કહેંજો. "निवेदनंतु स्मर्तव्यं सर्वथा तादृशैर्जनैः સો શરણ આયે પાછેં વૈષ્ણવકોં સંગ કરે તાતે જ્ઞાન હોય. તાપાછે તાપ કલેશ સમઝે, ઓર પ્રથમ કઠીન ઉપાય કહેતો શરણ આયવેમે જીવકોં બડો સંદેહ પડે. તાતે ક્રમક્રમસોં સેવા સુમિરન તથા લીલાકી ભાવના, તાપ, સનેહ બઢાવે, ઓર અનન્ય ભગવદીયકોં અપનોં હિતકારી જાનેં, ઓર પુષ્ટિમાર્ગમેં વિપરીત ધર્મ બતાવેં તાકો અપનોં શત્રુ જાનનોં, તાતેં પ્રેમદિસાવારેકોં સંગ કરનોં. ઓર સતસંગ વિના યા કાલમેં દુઃસંગ બહુત મિલતહે, તા કરિકે યાકે ભગવદ્ધર્મકોં નાશ હોયહેં, સો યા કાલ વિષે અનેક પ્રકારકે પ્રતિબંધ આયકે પડતહેં, તાસોં સત્સંગ હોય તો ભગવદ્ધર્મ બઢે, નહીંતો અન્યાશ્રય હોય જાય સો યા પરકાસોં શ્રીગોકુલનાથજી આજ્ઞા કિયેહેં.

૧૯ ઈતિ શ્રી ઉન્નીસમો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી ઓરહુ આજ્ઞા કરતહેં, જો ભગવદીયકો મન લગાયકે ભગવદ સેવા કરની, ઓર ફેરિ રાજભોગ પાછેં એકાંતમેં દોય ચાર ઘડી, જેસોં સૌકર્ય હોય તિતને માનસી સેવા કરનિ. ઓર નખતે શિખ પર્યંત સઘરે શ્રંગારકો ધ્યાન કરનોં, સો ન્હાયકે મંદિરમેં જાયકે માનસી રીતસોં ઋતુ અનુસાર શ્રંગાર કરનોં, તા પાછેં ભાવનાસહિત સુંદર સામગ્રી કરિ આરોગાવનો, સો રાજભોગ પર્યંત સબ ભાવના કરેં, તા પાછેં મહાપ્રસાદ લેય. ઓર વૈષ્ણવ આયો હોય તો પ્રથમ ઉનકો મહાપ્રસાદ લિવાવેં, તાપાછેં માનસી કરિ આપ મહાપ્રસાદ લેય, યા ભાવસેં ઉત્થાપનસેં સેંન પર્યંત ભાવના કરની, ઓર પાછેં કુંજકી ભાવના કરની, સો અત્યંત દુર્લભહે, ઓર અપનો મન લૌકિક આસક્તિ હોય તો ન કરનોં, ઓર યહ કહેં જો શ્રીમહાપ્રભુજી આપનોં દાસ જાનિકે કૃપા કરેંગે, યા પ્રકારકી ભાવના કરની, તાતે ભાવનામેં પ્રથમ પ્રભુનકે શ્રંગારમેં મન લગાવેં, ઓર જન્મ જન્મકી અવિદ્યા કરિકેં ભગવદસ્વરૂપમેં મન લાગત નાહીં, સો શ્રંગાર મેંતો અદ્ભુત છબિ દેખિકેં મનકો શ્રંગાર તો હોંય, તબ તલ્યાણભટ્ટને પ્રશ્ન કિયો, જો મહારાજ શ્રંગારકો વર્ણન કરિયે, સો અબ શ્રીગોકુલનાથજી શ્રંગારકો વરણન કરતહે, જો પ્રથમ તો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણારવિંદમેં મન લગાવેં, સો પરમ કોમલ સુકુમાર તિનમેં સોરહ ચિન્હહેં, ઓર પ્રથમ વડકે પત્ર આરક્ત હોય તૈસેં વામચરણ પુષ્ટિ, દક્ષિણ મર્યાદા, તિનમેં દસ નખનકી ક્રાંતિ ચંદ્રમાવત્ તાપહારી તિનમેં નુપુર આદિ નખ ભુષન જડાઉ તાકે ઉપર જેહરિ પાયલ, ઝાંઝર, કડાં સાંકળાં આદિ તાકે ઉપર ગુલ્ફ સુંદર, તાપે ઘુંઘુરૂ,તાપર જંઘાકદલી સ્થંભવત્ ઓર કટિ કેહરિવત્ પતરી, તાપર કિંકિણી તથા પીતાંબર, ધોતી, સુથન, ઓર ત્રિવલી, ઓર હૃદય વિશાલ, તા ઉપર ચોકી, પદક, ધુકધુકિ, ચંપકલી બંધીહે ઓર વૈજંતી માલા, મોતિનકી માલા, કદંબકે કુસમનકી માલા, તાપર કંઠશ્રી, સાંકલ પગલાં, ભુજમેં બાજુબંદ, જડાઉ ફોંદના, સ્યામવલય, પોહોંચી, કંકણ, હસ્તફુલ, નખાવલી ૧૦; ઓર શ્રીહસ્ત, તામેં લાલ મુરલી, તાપર નંગ જડાઉ, તામેં ચિબુક, હીરાકે ભુષણ ઓર અધર નીચે મંદહાસ્ય દંતક્રાંતિ, કોટિ વિજલી વત્, વા ભાંતિ આગેં આરક્ત મુખ, ઓર નાસામેં વેસરીકો મોતી, દોઉ નેત્રમેં લાવણ્ય કટાક્ષ, પાંચ પ્રકારકી ચિતવનિ મનહરણ દોઉ ભૃકુટી કામ ધનુષવત્, સુંદર ભાલપર કુંકુમા, તથા કેસરી કસ્તુરીકો

તીલક, ભ્રોંહપર મિશ બિંદુકા, ટેઢી ઘુંઘરવારી અલકૈં, દોઉ કરણન-મેં કુંડલ, મકરાકૃત, કર્ણફુલ ઉપર કર્ણિકાલસત, મસ્તક ઉપર મુકુટ, કુલહ ટીપારો, ગ્વાલપગા, ભાંતિ ભાંતિકે રંગનકે જડાઉ, મણિમાલા, ગુંજા, ઓર ચરણારવિંદમેં તુલસી ગંધ, દોઉ ઓર દામિનીવત્, ઓર ભકત અનેક પ્રકારકી લીલા કરેં, યા પ્રકાર મનકોં સ્વરૂપાસક્તિકો વારંવાર વિચાર કરેં તવ સહજમેં ધ્યાન હૃદેમેં તેન ટરે. તબ લીલાકી ભાવના હોય, ઓર નાના પ્રકારકી સામગ્રી તથા કુંજકે ઉત્સવાદિકકી સામગ્રી કરેં, ભાવના કરે. યા પ્રકાર માનસી કરી દંડોત કરેં. તવ પ્રભુ કૃપા કરિકે હૃદેમેં પધારેં, તવ લૌકિકમેં તે દેહ છુટી અલૌકિકમેં લગેં. તવ રોમાંચિત હોયકેં રૂદન કરેં. યા પ્રકાર પ્રેમકી દિસા હોય. તાકે ભાગ્યકો પાર નાહી. સો યા પ્રકાર શ્રીગોકુલ-નાથજી કલ્યાણ ભટ્ટસોં આજ્ઞા કિયે હેં.

૨૦ ઈતિ શ્રી વીશહમો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ ઇકવીસમોં વચનામૃત કહત હેં જો વૈષ્ણવ સંજોગકો સ્મરણ કરી આનંદ પાવે, કબહુ વિરહ કરિ દીન ભાવકો પ્રાપ્ત હોય, યહ દૈન્યતા ફલરૂપહે. દૈન્યતાતેં સંતોષ, તાતેં શ્રીઠાકુરજી અતિ પ્રસન્ન હોય, ઓર જબ નિઃસાધન હોય તવ યહ વિચારિયે.

चित्तेन दुष्टा वचसापि दुष्टः कायेन दुष्टः क्रिययापि दुष्टः।
ज्ञानेन दुष्टो भजनेन दुष्टो ममापराधः कतिधा विचार्यः॥ १ ॥

યા પ્રકાર અપનેકોં સમાધાન કરિ હીન જાનિ મનમેં પ્રભુકો દાસભાવ રાખે. ઓર અપને સ્વરૂપકો વારંવાર વિચારનોં જો મેં કોન ગિનતી મેં હું, ઓર મેરી દેહ મલમુત્રસોં ભરીહે. ઓર જીતની વસ્તુ સબ ખોટી કહીહેં તિતની મેરી દેહમેં હે, સો ઓરકોમેં કહા દેખે, સો હાડ, માંસ, ચર્મ, થુંકકી ભરી હેં. અનેક દ્વાર કરિકેં મલ વહ-તહેં, એસો જો મેં મહા દુષ્ટ અજ્ઞાન, કામ, ક્રોધ, મદ, મત્સરતાસોં ભર્યો હું, ઓર મોહરૂપી બેરીસોં બંધ્યો હું અનેક દુઃખ સંસારમે ભોગવતહું, સો એસો જો મેં તો મોકું સંસારમે કહું ઠિકાનો નહિ હે, ઓર શ્રી આચાર્યજી પરમ દયાલ હે. સો મોંકો પતિતકોં શરણ લીયો હેં સો મેં પુષ્ટિમાર્ગકી શરણ ગયો, ઓર મોકો તોં નરકમેં હું ઠિકાનો

નહીં હતો. તાતેં શ્રી આચાર્યજીને પરમ કૃપા કરિકે શરણ લેકેં આપનો પુર્ણ પુરૂષોત્તમકોં સંબંધ કરાયોહે, સો અબ મોંકો યહ કર્તવ્ય હે સો દ્રઢતા કરિકે શ્રી પુરૂષોત્તમકે ચરણાર્વિંદમેં લગાયકે રહેનો. ઓર કોટાનકોટિ જુગ ભ્રમત મહા દુખિત ભયો હું, તાતે સંસારમેંતેં મન કાઢીકે પ્રભુનકે ચરણાર્વિંદમેં મન લગાઉં, યા પ્રકાર અપનેં છિન છિનમે સંભારે તવ દીનતા ઉત્પન્ન હોય. ઓર સબ વસ્તુમેં ભગવદ્ ઇચ્છા જાને. ઓર ઉધમ હોય સો કરે. ઓર જામેં ધર્મ જાય સો ન કરનોં. ઓર ધર્મ ગયો સો સબ ગયો, ઓર સઘરો સ્વાર્થ ગયો. ઓર અપની ખરી મજુરી હોય તાકો શ્રીઠાકુરજી અંગીકાર કરે; યહ અપને મનમેં નિશ્ચય કરે.જો કોઇ શ્રીઠાકુરજીકો નામ લેકેં વસ્તુ લાવે, તો શ્રી ઠાકોરજીકો સમર્પની નહીં ઓર તામેં તે ખાનપાન કરે તો પાતકી હોય. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી વસ્તુ અપને ખાન પાનમે લાવેં, ઓર ભગવદ્ ધર્મ વેચીકે લાવે તો સગરો ભગવદ્ ધર્મ નષ્ટ હોઇ જાય. એસેંહી કીર્તન કરકે દેહ નિર્વાહ ચલાવે, ઓર ભગવદ ધર્મકો પ્રગટ કરી અપનો નિર્વાહ ચલાવે, ઓર ગૃહકો પોષન કરે તો તાકો કછુ ભગવદ્ ધર્મ ફલ ન હોય. ઓર સંસારમેં સંસારીકી રીતિ હોય તેસેં ચલે ઓર કાહુકો બુરો ન કરે. ઓર લોગ જાને જો કેવલ સંસારીહેં, તબ ભગવદ્ ધર્મ બઢેં. ઓર જહાં દશ વૈષ્ણવ એતન્માર્ગીય હોય તહાં ભગવદ્ ધર્મકી ચર્ચા વાર્તા કરેં. ઓર વૈષ્ણવકે આગે અપની બડાઇ તથા અપનોં પુરૂષાર્થ પ્રગટ ન કરેં, જો મેંહીં કમાતહું, તાતે ગૃહસ્થાશ્રમ ચલતહે એસેં વિચારે જો પ્રભુ બડેહેં સો પાલન પોષન કરતહે. જ્ઞાન માર્ગમેં સાધનકષ્ટ ત્યાગ દ્રઢ હોય, તબ ઉદ્ધાર હોય, ઓર પુષ્ટિમાર્ગમેં યા પ્રકાર ચલે તો ગૃહસ્થકો ઉદ્ધાર હોય. સો સંસારીકે ઉદ્ધારાર્થ યહ માર્ગ હે, તામેં ત્યાગિ વિવેકી હોય તો કહા કહેનોં, યહ જ્ઞાન તાદ્દશી ભગવદીયતેં હોય સો યાકો દુસરો પ્રકાર નાહીંહેં. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી વૈષ્ણવકો આજ્ઞા કિયે હેં.

૨૧ ઈતિશ્રી એકવિશમોવચનામૃત સંપર્ણ.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણ ભટ્ટ પ્રતિ આજ્ઞા કરતહેં, જો વૈષ્ણવકો મિથ્યા ભાષણ સર્વથા નહીં કરનોં, કયોંકિ જુઠિ બરાબરિ પાપ નહીં હેં. જો રાજા યુધિષ્ટરનેં ઈતનો કહ્યા "જો નરો વા કું-

જરે વા" અશ્વત્થામા મર્યો સો ઇતનેહીં પાપતેં નર્કકો દર્શન કરનો પર્યો. સો મનમેં બહુત દુખ પાયોં. સો તામેં પડે તાકે દુઃખકો તો પાર નાહીં. તાતે મિથ્યા ભાષણ સર્વથા ન કરનો. તાતે મિથ્યા ભાષણકો મહા પાપહે. ઓર શ્રી ઠાકુરજીકો રસોઇ જાકે તાકે હાથસો ન કરાવની. અપને હાથસોં પવિત્રતાસોં કરની. ઓર રસોઇકો કાર્ય દુઃખ રૂપ ન જાનનો. જો મોકો શ્રમ હોયગો, કૈસે કરૂં ? ધુંઆ નહીં સહ્યો જાતહે. ઓર યા પુષ્ટિમાર્ગમેં તો શ્રીઠાકુરજીકી રસોઇકો ટહેલ પરમ ઉતમ હે. જહાં તાંઇ અપનો શરીર ચલે તહાં તાંઇ ઓરકે હાથસો ન કરાવે. સેવા શ્રંગારતો કરાવે પરંતુ રસોઇ તો અપને હાથસોંઇ કરે. ઓર રસોઇકી અપરસ ન્યારી રાખેં. તાકો ઉત્તમ ભગવદીય કહિયે. ઓર શરીર ન ચલે તો, અવસ્ય આય પડે તો ઓર કે હાથ કરાવેં. પરંતુ મનમેં તાપ રાખેં. ઓર રસોઇ કરકેં આપુહી ખાયકે ન બેઠિ રહે. કયોંકિ દોષ લાગેં. તામેં પ્રથમ વૈષ્ણવકોં લિવાવે. તાપાછે આપું લેય. ઓર વૈષ્ણવકોં મુખ્ય કરિ દાસ ભાવ રાખે. ઓર દાસતો તાકોં કહિયે જો વૈષ્ણવકો ઝૂઠિન ખાય ઓર માર્ગકી તો યહ મર્યદાહે, જો શ્રી ઠાકુરજીકી તથા શ્રીવલ્લભકુળકી ઝુઠીન ખાય. ઇન વિના ઓરકી ખાયતો ભ્રષ્ટ હોય જાય. યા ધર્મસો નિવારણ કરતહેં. ઓર મુખ્ય વ્રજભક્તનકોં સ્વરૂપ ગાયહે, સો ગાયકોં પ્રથમ મહાપ્રસાદ ખિલાવે ઓર વૈષ્ણવકો ખિલાવે. તાપાછે યહ સગરો મહાપ્રસાદ વૈષ્ણવકી જુઠિન ભયો. ઓર વૈષ્ણવકી સામર્થ્ય ન હોય તો ઓર અપનોં કાર્ય એસેં તેસે ચલાવે તો ગાયકો ભાગ તો અવશ્ય દે. ઓર યહ રસોઇ કરેહે તવ ગાય, પૃથ્વી, મનુષ્ય, દેવતા, પિતરયે સબ આશા કરતહે. સો જબ ગાયકો ગ્રાસ કાઢે તવ સગરે તૃપ્ત હોય. તાનેં ગાયકો ભાગ અવશ્ય કાઢનો. જો યહ વૈષ્નવ પ્રાણી માત્રકોં ધર્મહે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રીમેં અપનો મન ચલાવનો નહીં ઓર કદાચિત્ ચલાવે તો મહાપાપી હોય. ઓર શ્રીઠાકુરજી આરોગેં નહીં. ઓર સિદ્ધિ સામગ્રી, કાહુકો દિખાવનો નહીં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકેં લિયે ફલ ફુલ સામગ્રી કરી હોય તો તામેં તેં સ્ત્રી, પુત્રાદિકકોં, કાહુકો દિખાવે નહીં. જો લૌકિક પ્રીતિતેં કાહુકો દેય, ઓર લેયતે બૈહિર્મુખ હોય જાય. ઓર યાકોં સ્વધર્મ જાય. શ્રીઠાકુરજી અંગીકાર ન કરે. તાતેં ભગવદ્સેવા હે સો ગોપ્યહે સો કાહુકોં જતાવે નહીં. જો સેવા પ્રગટ કરિ અપની પ્રતિષ્ટા બઢાવે તોં તાકો પાખંડી કહિયે. સો તાકી સેવામેં કછું પુષ્ટિમાર્ગકો ફલ નાહીં. ઓર પાખંડ કરીવે વારે

કે હૃદેમેં લૌકિક આવેશ આવેં, સો લૌકિક આવેશતેં બહિર્મુખ હોય. ઓર સેવામેં પ્રતિબંધ પરે સો પાખંડકો મૂલ લોભ હે. સો જબ લોભ છૂટે તબ પાષંડ ન હોય. ઓર લોભ કે લિયે જગતમેં પાષંડ કરતહે સો વહ પાષંડી હોય તાકો અન્યાશ્રય હોય જાય, તાકરિકો લોભકે વશ તે જ્ઞાન વિવેકકો ફલ જાત રહે, સો એસેં લોભી પાખંડી કે હૃદયમે કબહુ ન બિરાજે, તાતેં સેવા થોરીહી કરે, યથાશક્તિ કરેં, તાકો કછુ બાધક નહીં, સો થોરેહી ભગવદ ધર્મસોં વાકે સઘરે કાર્ય સિદ્ધિ હોય જાય, ઓર બહુત કરે ઓર પાખંડ સહિત હોય તો ભગવદ્ ધર્મ ન બઢે, તાતેં અલૌકિક રીતસોં સેવા કરે, સો શ્રીઠાકુરજીકે જાનેતે કાર્ય હોયગો જો લોગન કે જાને તે કછુ સિદ્ધ હોય નહીં. ઓર વૈષ્ણવકો યહ ધર્મ હે જો ઉત્તમ સામગ્રી હોય સોં શ્રીઠાકુરજીકો સમર્પે, ઓર અપને પાસ દ્રવ્ય ન હોય તો મનમેં તાપ કરિકેં કહેજો યહતો પ્રભુન લાયક હે. ઓર જહાં તાંઈ બને તહાં તાંઈ ઉત્તમ સામગ્રી તથા નૌતન વસ્ત્ર ઓર ફલફુલ થોરોહુ બને તો આવશ્ય લાવનોં, સો ગૃહ સ્ત્રીકોં વિચાર નાહીં કરનોં, શ્રીઠાકુરજીકું તો સ્નેહ અત્યંત પ્રીયહે, સો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણા-વિંદમંઇ જયાં તાંઈ બને તહાં તાંઇ અંગીકાર કરાવનેં, ઓર શ્રીઠાકુરજીકો સુગંધાદિક અત્યંત પ્રીયહે, સો યથાશકિત સમર્પે, ઓર સુગંધ ન બને તો મૃતિકામેં પાનિ ડારિ સુગંધકે ભાવતે શ્રીઠાકુરજીકો સમર્પે, સો એસેં ભાવતે સગરી વાત સિદ્ધિ હોય, ઓર શ્રીઠાકુરજીકો તુલસી અત્યંત પ્રિયહેં, સો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણાર્વિંદમેં નિત્ય નેમસોં વિધિપુર્વક સમર્પની, ઓર તુલસી સમર્પતી બિરિયાં ગદ્યકો પાઠ કરનોં, સો શ્રીઠાકુરજીકે ચરણારવિંદકો સંબંધ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી દ્વારા ભયો હે તાતે શ્રીઆચાર્ય શ્રીમહાપ્રભુજીકો સર્વોપર જાનેં. ઓર તુલસીહે સો વૃંદાકો સ્વરૂપહે. પતિવૃતાહે, ઓર મધ્ય તુલસીકે બીજ હે તાતે દૃઢ સંબંધ ભયો જાનના તાતે ચરણોમે સમર્પનો. તવ જાદિન જા સમયે શ્રીકૃષ્ણ સંબંધ ભયો તા સમય અપને ગુરૂકે સન-મુખ જો શ્રીઠાકુરજી હે તિનકો સ્વરૂપ અપને શ્રીઠાકુરજીમેં જાનિ સમર્પે. કાહે તેં ચરણાર્વિંદ કે દૃઢ સંબંધ ભયો હે સો ચરણસ્પર્શ કરે તેં પ્રીતિ બઢે. ઓર તુમારે ચરણારવિંદમેં ભકિતહેં. સો ભકિત વૃદ્ધિ હોય. ઓર યા પ્રકાર વિચારે જો કહાં ભકિતરૂપી ચરણારવિંદ અલૌકિક, ઓર મેરો હસ્ત લૌકિક, પરંતુ શ્રીઆચાર્યજી મહા પ્રભુજીકી કૃપાતેં યહ પદાર્થ પ્રાપ્ત ભયો હે. ઓર પ્રભુ મોંકો ચરણ-

સ્પર્શ કરાયો હે. તહાં પુતના મોક્ષમેં શ્રીઆચાર્યજી લિખેહેં જો પુતનાને સોલહ હજાર બાલકનકે પ્રાણ લીયે, સો પુતનાકો પ્રભુ દુષ્ટ ભાવતે મોક્ષ કીયે. ઓર બાલકહુ ભકતભાવ સોં શ્રીઠાકુરજીકે હૃદયમેં રહે. સો શ્રીઠાકુરજીને યહ વિચારી જો સોલહ હજાર ભકતહેં સો તિનકું પુતના રાક્ષસીકે સંગતે અસુરાવેશ ભયો હે. સો અસુરાવેશ જગદીશ શ્રીઠાકુરજીકે હૃદયમેં હે તો હુ મિટયો નહી. તાતેં ભકિત રૂપ ચરણાર્વિંદકો સંબંધ હોય તવ અસુરાવેશ મિટે. સો યહ વિચારીકેં બ્રહ્માંડ ચાટકી મૃતિકા ખાઇ, બાલ ચરિત્ર દિખાયે, સો ઉન ભકતનકે અર્થ આપ મુખમેં માટી ખાયે તવ યે ઉપરકો ચરિત્ર દિખાય વ્રજકે બાલક તથા વેદરૂપ શ્રીબલદેવજી ઇનનેં શ્રીયશોદાજીતેં કહ્યો જો શ્રીઠાકુરજીને મૃતિકા ખાઇહે. ઇતની સુનિકે શ્રીયશોદાજી શ્રીઠાકુરજીકે પાસ આઇ સો ડરપાયકે કહે જો શ્રીઠાકુરજી સાચી કહો જો તુમનેં માટી કયોં ખાઇહે? તવ શ્રીઠાકુરજી કહે જો મૈયા મેંને માટી નહીં ખાઇહે. સો યહ લીલા કરિ અપની પુરૂષોત્તમતા જતાઇ, સો શ્રીબલદેવજી ઇશ્વરહેં તોહુ જાનેં નાહિં, જો જીતનો પ્રકાર શ્રીઠાકુરજી જતાવેં તિતનોં જાનેં. તવ શ્રીયશોદાજીકો મુખ ખોલિ બ્રહ્માંડ દિખાયેં સો યહ મૃતિકાકો પ્રસંગ અત્યંત ગોપ્યહે. સો યા પ્રકાર ચરણામૃત દેકેં સોલહેં હજાર બાલક પુતનાકે શુદ્ધ કિયે. તાપાછેં વ્રતચર્યા પ્રસંગમેં ચીરહરણ લીલા કરી. સો ચીર દેકેં ચીરદ્વારા મનકે પુરૂષાર્થકોં સ્થાપન કીયેં. તબ રાસકી અખંડ રાત્ર દેખનકી જોગ્યતા ભઇ, સો અલૌકિક રાત્રિ દિખાયેં. ઓર વરદાન દિયે જો સરદમેં રાસલીલામે દાન હોયગો. કાહેતે જો ચરણારવિંદકે સંબંધતેં ભકિત સિદ્ધિ ભઇ. તાતેં ચરણામૃત લેનોં. ઓર તુલસી ચરણારવિંદપેં સમર્પની. ઓર ચરણસ્પર્શ કરનોં, યા પ્રકાર નેમ રાખે તબ ભકિત બઢે, તબ પુષ્ટિમાર્ગકે ફલકો પ્રાપ્તિ હોય. ઓર તુલસી હે સો જિતન ભગવદ્ ધર્મમે પ્રતિબંધ હે. તીતનોં સબ દૂર કરિ અલૌકિક દેહકી દાતાહે ઓર તુલસીકોં અલૈકિક સ્વરૂપહેં, સોઇ કહેં જો પુષ્ટિમાર્ગમેં મુખ્ય શ્રીસ્વામિનીજી વિના રચક ફલકો પ્રાપ્તિ નહીં હે. સો તુલસી શ્રીસ્વામીનીજીકે અંગકો ગંધહે. તાતં શ્રીઠાકુરજીકો અત્યત પ્રિયહે સોઃ—

॥ श्लोक ॥ प्रियांग गंध सुरभि तुलसी चरणप्रिये
समर्पयाम्य हं देहि हरे देंहम लौकिकम् ॥ १ ॥

સો યા ભાંતિસોં તુલસી બડો પદાર્થહે. ઓર પતિવૃતા પાર્વતી, જાનકી

ઇત્યાદિકનકી આધિદૈવક પતિવ્રતાહેં સો ગોવિંદસ્વામી ગાયેહેંઃ—

श्रीअंग प्रभृतिजेती जगजुवती ॥
वार फेरि डारो तेरे रुप पर ॥ १ ॥

યા પ્રકાર અલૌકિક ભાવ જાનિ તુલસી સમર્પે. ઓર વૃંદા રૂપતો મર્યાદા માર્ગકી રીતિસોં જગતમેં દિખાયેહેં. ઓર જા દિન શ્રીઠાકુરજીકી સેવા તથા ચરણસ્પર્શ ન બનેં તા દિનકોં જાનનોં જો મિથ્યા ગયો સો યહ જાનિ તાપ કરનોં.ઓર વારંવાર અપનેં સ્વરૂપકી ભાવના કરની. સો યહ ભાવ અત્યંત દુર્લભહે.ઓર દાસભાવ લાયક પ્રભુકી ટહેલ કરની. તાતેં પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. ઓર વિચારકેં અપરાધકોં ભય રાખનોં, ભય વિના પ્રીતિ ન હોય. તાતેં પ્રભુનકો ભયહે, ઓર સ્નેહતો અત્યંત દુર્લભહે ઓર સ્નેહ વિના સગરી ક્રિયા વૃથા જાનની સો બડો પદાર્થહે, સો યા પ્રકારસોં ભગવદ્ સેવાકોં નેમ અપને પુષ્ટિમાર્ગકો ધર્મ ભગવદીયસોં મિલિકેં પાળનોં.ઓર ભગવદ્ધર્મતેં શ્રીઠાકુરજીમેં સ્નેહ હોય, ઓર દુઃસંગમે અપનોં ધર્મ જાયવેમેં ભય હોય, ઓર સત્સંગતેં સદા ભકિત હોય, ઓર ધર્મ ગયો તવ સબ પાપરૂપક ભયેં તાતેં ભગવદીયતેં પ્રીતિ સહિત મિલાપ રાખેં તાતેં યાકો કલ્યાણ હોય. યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ વૈષ્ણવનકોં શિક્ષા દીયેહે.

૨૨ ઈતિ શ્રી બાવીસમો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અબ ઓરહુ શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ કહતહેં. જો વૈષ્ણવકોં સખડી, અનસખડીકો વિચાર રાખનોં. ઓર ન સમઝત હોય તો પુષ્ટિમાર્ગીય ભગવદીય સોં રીતિ ભાંતિ પુછની, ઓર વૈષ્ણવકો સામગ્રિમેં ઓર મહાપ્રસાદમેં વિચાર રાખનોં. જો સામગ્રીમેં શ્રીઠાકુરજીકી સત્તા જાનનોં, મહાપ્રસાદમે વૈષ્ણવકી સત્તા જાનની, અપની સત્તા ન જાનનો. સામગ્રીકી સેવા પવિત્ર હોય, ખાસા જલસોં હાથ ધોય વિવેક વિચાર સહિત સ્પર્શ કરે, અચ્છો ભાવનીક વૈષ્ણવ હોય તાકે હાથ સિદ્ધિ સામગ્રી દિવાવની તથા ટહલ કરવાવનોં. ઓર જહાં તાંઇ બને તાંઇ સીદ્ધ સામગ્રીકોં કાર્ય આપુહી કરનોં. ઓર જો શાકાદીકકી સામગ્રી બજારતેં મંગાવેં સો નામધારી વીના કાહુપે ન મંગાવેં. ઓર જો બને સો છોટી મોટી સેવા આપુહી કરેં. ઓર કુટુંબ મેંતેં જાકી અત્યંત પ્રીતી હોય તાસોં કરાવે. ઓર આપ પવિત્રતામેં રહે. ઓર

પવિત્રહીં કાર્ય કરેં ઓર રસોઇ શુદ્ધ પોતકે રાખેં. ઓર રાજભોગ પાછેં પાત્રાદિક માંજીકે ધરે. ઓર સખડીમેં બડી પવિત્રતા રાખેં, સો એક એકસે છી ન જાય. ઓર અપવિત્રતાસેં બુદ્ધીકી હીનતા હોય, તાતેં મલિનતાસોં ન રહનોં, ઓર મેલે બહુત વસ્ત્ર ન રાખનોં, સો કાહેતે જો વૈષ્ણવકે પાસ વૈષ્ણવ બેઠેં તબ ભગવદ્ ચર્ચા વાર્તા કરેં, તહાં સર્વથા પ્રભુ પધારેં, સો તિનકો ઉન વસ્ત્રનતેં વાસ આંવેં. સો યહ ભાવ જાનિકેં વસ્ત્ર ઉજ્વલ રાખેં. ઓર ભગવદ મંદિરમેં આપુકોં જાનોંપરે તવ ગ્લાનિ આવે, તાતેં ફટે મોટેકી કછુ ચિંતા નહીં, અપનેં દેહકે અર્થ જેસો બને તેસો પહેરેં, પરંતુ બહુ મેલો ન રાખે, ઓર અપનેં દેહકે અર્થ કાહુકે દિખાયવેકે અર્થે આછો કપડા નાહીં પહરે, યહ દાસકો ધર્મ હે. ઓર સૂકર, શિયાળ, ગર્ધભ, કુત્તા, ધોબી, નીચજાતિ, ચાંડાલ, ભંગી, ચમાર, આસુરી, સુતકી, રજસ્વલા, છાપકી, સર્પ, ઇત્યાદિકનકોં છુવેતો તત્કાલ ન્હાય ડારે. ઓર છીવેકે સ્પર્શતેં દીનકો છુયો દિનમેંહીં ન્હાય, રાત્રકોં છુયો રાત્રમેં ન્હાય, યહ વેદ સ્મૃતિ શાસ્ત્રમેં કહ્યાહેં. ઓર મહાપ્રસાદ ઉત્તમ ઠોરકો લેય. યા પ્રકાર આચાર વિચાર સું રહે. ઓર યા પ્રકાર પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિમેં ન સમઝે તો ભગવદીય વૈષ્ણવતેં પુછયોં ચાહિયે. ઓર ઉત્સવાદિકકોં લોપ ન કરનોં, ક્યોંકે જબ ઉત્સવ આવતહે ઓર શ્રીઠાકુરજીકોં પરમ આનંદ હોયહે. જો ફલાનોં ઉત્સવ આવતહે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકોં ઉત્સવ ન કરાવેતો શ્રીઠાકુરજી અપ્રસન્ન હોય જાય તાતેં ઉત્સવ યથાશક્તિ સર્વથા કરનોં, સો વિધિપુર્વક કરનોં. ઓર મનમેં દુખ પાયકેં ન કરનોં, ઓર કાહુકે આગે અપની બડાઇ ન કરની, જો મેંને ઉત્સવ કીયો. ઓર લૌકિક વેદિક કાર્ય આય પડે તો ટારનોં નહીં. અપને કાર્ય આય પડે તો વૈષ્ણવકે ઘર તથા અપને ઘર વૈષ્ણવ પાસ કરાવેં. સો લૌકિક કાર્ય અર્થ અલૌકિક શ્રીઠાકુરજીકો ઉત્સવ ટારે તો શ્રીઠાકુરજી કુઢે. ઓર જીવકે ઉપર અપ્રસન્ન હોય. તાતેં અલૌકિક કાર્યમેં મન રાખે, ઓર લૌકિક વૈદિક આવશ્યક હોયસો કરે, ઓર પુત્રાદિકકોં વ્યાહ કરે, તબ મર્યાદી હોય તહાં તિનકે ઘર પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિસો મહાપ્રસાદ લેય. ઓર અન્યમાર્ગકો રીતિ હોય તો મહાપ્રસાદ ન લેનો. ઓર લૌકિક કાર્ય કરનોં હોય તો શ્રીઠાકુરજીકો વસ્ત્ર, સામગ્રી પહલે કરની. ઓર લૌકિકકો કાર્ય પાછેં કરનો. ઓર નાત જિમામની હોયતો પ્રથમ શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રી કરે, પાછેં શ્રીઠાકુરજીકો ભોગ ધરેં, તાપાછેં વૈષ્ણવકો લિવાવે. ઓર

વૈષ્ણવકો લિવાયે પાછે શ્રીનાથજીકી તથા ગુરૂનકી યથાશક્તિ ભેટ કહાહે. ઓર શ્રાદ્ધાદિકમે વૈષ્ણવકોં ન લિવાવે. ઓર સદા જાકે ઘર લેત હોય સો તા ભાંતિસો લિવાવે. ઓર લૌકિક ભાવતેં બ્રાહ્મણ ઓર જાતિકો લિવાવેં, ઓર અલૌકિક કાર્યમેં વૈષ્ણવકોં કરેં તહાં ઓરકે કરેકો પ્રયાજન નહીં. ઓર લૌકિકમેં કોઇ જાતિકોં બુરો માને તો વાકોં પ્રસાદ દેકેં પ્રસન્ન કરેં, તાતેં અપની માર્ગકી નિંદા ન કરાવે, જો કાહેતેં સુદૃઢ ભકિત ભઈ નાહીં હે, તાતેં મનમેં નિંદાતે દુઃખ હોય. દૃઢ ભકિતવારેકોં તો કછુ લૌકિક વૈદિક સોહાય નહીં. વાકો તો કેવળ અલૌકિક હાતે કામ હે, યા પ્રકારસોં રહનોં. ઓર જહાં તાંઈ ભકિત દૃઢ નાહીં તહાં તાંઇ યહ જાને જો મેરી ભકિત મે કોઇ પ્રતિબંધ ન કરે ઓર લૌકિક વૈદિક કરેં, તાતેં શ્રીઠાકુરજીકી સેવા નિર્વિઘ્નતાતેં કરે. ઓર મનમેં ખેદ હોયસો ન કરેં. ઓર પુષ્ટિમાર્ગીયસોં કોઇ વાતકો અંતરાય ન રાખે. ઓર કપટછલ ભગવદીયસોં ન રાખેં. ઓર લૌકિક વૈદિકકો કાર્ય હીન જાનેં, સો યહ પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિ સર્વોપર જાનેં. ઓર ઇન ઇન્દ્રીયનકે વિષયાદિકન તેં શ્રીઠાકુરજીકો આવેશ જાતો રહે. ઓર કહેહેં “ विषयाक्रांत देहानां नावेशःसर्वथा हरेः ” સો યા પ્રકાર કરિકેં શ્રી આચાર્યજી મહાપ્રભુજી કહેહેં, સો સેવા બરાબર ધર્મ નહીં સો વૈષ્ણવકોં બહુત કઠિનહે. ઓર વૈષ્ણવકો વિવેક વિચારસોં સર્વ કાર્ય કરનોં. દેશ કાલ સમયકો વિચાર રાખનોં. બુરેકો નિકટ ન જાનોં. ઓર વાસુ સંભાષણહુ ન કરનોં. સેવા બનેં સો ઉત્તમ કાલ, ઓર વ્રજ ભૂમિ ઉતમતે ઉત્તમ ભુમિ જાનનો જો જહાં શ્રીપુરૂષોત્તમકી નિત્યલીલા સ્થિતિહેં. ઓર રાત્રકોં સયન કરનો તબ પ્રાતઃકાલકી સેવાકો સ્મરણ કરનોં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકે,શ્રીમહાપ્રભુજીકે કીર્તન કરિ સોવનોં, ઓર કીર્તન ન આવે તો શ્રીમહાપ્રભુજીકોં,શ્રીગુસાંઇજીકોતથા ગુરૂનકો સ્મરણકરિકે સોવનોંસો સબનકે નામતેંસબરો દિન ખોટાખરો બોલ્યો હોયતોસબ સુખરૂપહોય જાય. જેસેં ગત્રકે ફલતેં સગરે દિનકોં પ્રસાદ દુધવત્ ગુન કરે. તા સમય ચરણાંમૃત લે સોવેતો વાકોં દુઃખ સ્વપનમેં હું નહીં આવે. ઓર નિંદતો મૃતક બરાબરિહેં. સો શ્વાસ આવે તથા નહીં આવે તાતેં ચરણામૃતકોં સંબંધ મુખમે બન્યોં રહે, સો સર્વથા દુરગતિ ન પાવેં. યા પ્રકારસોં વૈષ્ણવ યા કાલમેં સાવધાન હોયકે રહે, તવ બચં. સો યા પ્રકાર શ્રીગોકુલનાથજી કલ્યાણભટ્ટપ્રતિ કહેહેં.

૨૩ ઈતિ શ્રી તેઈશમો વચનામૃત સંપર્ણ.

અમ શ્રીગોકુલનાથજી ચોવિસમોં વચનાંમૃત કહતહેં, જો વૈષ્ણવ કોં યહ ભય રાખનોં જો મેરી ભગવત્ સેવામેં અંતરાય ન હોય યહ ભાવ રાખનોં, ઓર સેવાકે અર્થ લૌકિક કુટુંબકો, પરોસી તથા રાજા દેશકાલ, સગરો દુઃખ સહનોં, ઓર જાનનો જો યહ દુઃખહે સો તો દેહ સંબંધી હે, સો કોઇ કહા કરેંગો. ઓર ભગવત્ સેવા મોકું ચહિયે. ઓર દુઃખ સુખતો જગતમેં જહાં જાયગો તહાં યાકો સિદ્ધિ હે. પરંતુ ભગવત્ સેવા તો બહુત દુર્લભહે. તબ અત્યંત પ્રભુ કૃપા કરેં તબ ભગવદીયકો સેવાકો સંયોગ બને. ઓર અપને મનમેં યહ જાને જો જહાં તાંઇ યહ દેહહે તહાં તાંઇ યહ દુઃખહે, ઓર લૌકિક દુઃખ સુખ મેરે સંગ નાહીંહેં. તાતે દુખ, સુખ પાયકે સહન કરે. ઓર કહેં જો યહ સેવા મેરે જન્મ જન્મકોં કલ્યાણ કરતાહે. તાતેં યા જન્મમેં દુખ ભયોતો કહા ? પરંતુ સેવાતો બનતહે ઓર લૌકિક વૈદિકકે લિયે દેશ-દેશનમેં કિતનોં દુખ સહતહેં. સોતો તુચ્છ પદાર્થહે. ઓર યહાં અ-લૌકિક ભગવત્સેવા તાકે અર્થ જો દુઃખ પાવેંતો આનંદ પાયકેં સહનોં. ઓર ભગવત્સેવા મન લગાયકે કરનોં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી સામગ્રી તથા નેગ બાંધે, સો નેગ રંચકહુ ઘટાવે નહીં, તાતેં અપની સામર્થ્ય દેખિકેં નેગ બાંધે. ઓર નેગ બાંધે પાછે ન કરે તો પ્રભુ નેગ વિના દુઃખ પાવે. યહ ભક્તિ માર્ગ મેં નેગકી પ્રભુ આશા કરતહે, સો લૌકિક દૃષ્ટાંતતેં જાનનોં, જૈસેં કોઇ વૈષ્ણવકો મહાપ્રસાદ લિવાવે, સો વાકો એક દિન ઘટતા ધરેં તો વહ ભુખ રહેં, તા ભાવતેં વિચારિકેં નેગ બાંધનોં. ઓર જો કોઇ વૈષ્ણવ સેવામેં ચતુર હોય તો વાકો સેવામેં રાખનોં. ઓર કાહુકોં સામગ્રી આવેં, કોઇ બીડા આછો બાંધિ જાનેં, કોઇ સુંદર માલા ગુંથ જાનેં, ઓર કોઇ સુગંધ, અતર, ફુલેલ, અરગજા, ચોવા ઓર રીતિ ભાંતિ જાનેતો વાકોં સેવામેં રાખે. ઓર કોઇ કુલ્હે, ટોપારો, વસ્ત્રનમેં બાંધિ જાને તો તિનસોં કરાવે. સો યા પ્રકારસોં પ્રીત પુર્વક સેવા કરે. ઓર જામેં ગુણ બહુત હોય ઓર પ્રીતી ન રાખે, તાસુ કછુ ન કરાવેં. ઓર થોરો ગુણ હોય, પ્રીતી તેં કરે, તાસોં સેવા કરાવે. અપનેકો કછુ ગુણ આવત હોય, ઓર કોઇ વૈષ્ણવ શ્રધા પૂર્વક પૂછે તો કહે પરંતુ આપતેં ઠોરઠોર ન કહત ડોલે ઓર અપને ગુનકો, અભિમાનન કરે, પ્રીતિ પુર્વક વૈષ્ણવકોં બતાવનો. ઓર આપતેં નયોં વૈષ્ણવ હોય તો વાકોં આછો જાનનોં, ઓર આપુનતેં પ્રથમ હુએ વૈષ્ણવકી કાનિ રાખની. ઓર જાને જો યે વૈષ્ણવહે, ઓર મોતે બડો બડ

ભાગીહે, ઓર પ્રભુનને ઈનકોં બાલપણે તેં અંગીકાર કિયોહેં. ઓર ભગવદ્ ધર્મમેં છોટા બડા ન જાનેં, કૃપાકું દેખેં. ઓર કાહુકોં શરનિ આવતહી આછી દીશા હોતહેં ઓર કાહુકોં જન્મ વિતીત હોય જાય. ઓર કછુ ન સમુઝે તાતે યા માર્ગમેં બડો છોટેકો પ્રમાન નાહીં, જો યા માર્ગમેં તો કૃપાહીકો વિચાર હે. ઓર પુષ્ટિમાર્ગમેં શરન આવે જાકો સુજાતિ જાનનોં, ઓરતે અપનોં ધર્મ ગોપ રાખનોં. ઓર જો વસ્તુ પુષ્ટિ માર્ગમેં અંગીકાર કીની હે, તાહીકોં સમર્પે, ઓર સોઇ મહાપ્રસાદ લેય. ઓર તરબુજા, મુલી, ગાજર ઈત્યાદિક નિષિદ્ધ હેં, ઓર વેદમેંહુ વર્જિતહેં, તાતેં કબહું ન લેય. ઓર શાસ્ત્રમેં વેગનહું નિસિદ્ધહેં. પરંતુ પુષ્ટિમાર્ગમેં તો લીને હેં. તાતે વેંગન ભોગ ધરિકેં લેય ઓર લોંન ડારો શાક ઓર ખીર શાસ્ત્રમેં સખડીમેં કહેહે તાકો અનસખડીકી રીતિ કરે. શાકાદીકમેં અગ્નિતેં ઉતારિ કેં પાછેં લોંન ડાર્યો ચાહિયે. થોરો બનેસો પુષ્ટિમાર્ગકી રીતિસોં કરનો. પુષ્ટિમાર્ગકી રીત બહુત બડીહે સો બડીહે. ઓર માર્ગકી ક્રિયાસોં કછુ ફલ નાહીહે. સો ગીતામેં કહેહેઃ—

॥ સ્વધર્મે નિધનં શ્રેયઃ પરધર્મો ભયાવહઃ ॥

સો પરાયો ધર્મ ભય ઉપજાવેહે. તાતે કછુ કાર્ય ન હોય. ઓર અપનેં પુષ્ટમાર્ગમેં રીતિ પ્રમાન કરેં થોરોહી કરેં, ઓર શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીકો આશ્રય કરે તો વા ધર્મતે પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. ઉત્સાહસોં બને સો કરે. કાહુકી લૌકિક પ્રતિષ્ટા કરિકેં ન કરેં. તવ વામેં શ્રીઆચાર્યજીકી કાનિતેં શ્રીઠાકુરજી પ્રસન્ન હોય. ઓર પ્રભુ પ્રસન્ન ન હોય તબ યાકો કિયોં કહા ? તાતે પ્રભુનકેતો એક મનહીંકી અપેક્ષા હે. ઓર શ્રીઠાકુરજીકેતો કોઇ વાતકી ઘટતી નાહીં. વૈષ્ણવકો જૈસો ભાવ હોય તેસો અંગીકાર કરેં તેસોઇ દાન કરેં. તાતેં વૈષ્ણવ અપની યોગ્યતા છોડિ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીકોં આશ્રય કરેં. ઓર લૌકિક વૈદિકમેં લોક નિષ્ટા દિખાય અપનોં ધર્મ ગોપ્ય રાખેં. તહાં લૌકિક વ્યોહાર બનેંતો કરે જાનોં. તામેં જો ભગવદ ઇચ્છાતેં આયપ્રાપ્ત હોય તામેં તે શ્રીનાથજીકો અંશ પ્રથમ કાઢિયે. તાપાછેં ગુરૂનકો કાઢિયે. સોઉ થલી ન્યારી કરિકે ધરત જૈયે. તથા ગામમેં કોઇ વૈષ્ણવકે પાસ ધરત જૈયે. અપનેં ઘર દ્રવ્યકો કબહું ન ધરિયે, સો કહાજાને કોઇ સમય કેસી કઠિનતા આય પડે, તો છિનમેં ધર્મ છુટિ જાય. યહ દ્રવ્ય કોઇ સમય ભગવત્ ધર્મકો નાશ કરે. સો ગામમેં કોઇ પ્રમાનીક વૈષ્ણવ હોય

તાકે ઘર ધરત જૈયે. સો શ્રીજીકોં ભેંટીયા આવે સો તત્કાલ દે દેય. યહ ન જાને જો મેંહીં જાઉંગો, તબલે જાઉંગો. ઓર ગામમેં ગુરૂ હોય તો ભેંટ કાઢિ ભેંટ કરિ આવેં. ઓર દુસરે ગામમેં હોયતો હુંડી કરિકે પઠાવેં. ઓર કોઇ વૈષ્ણવ ભરોંસેકો હોય તો વાકે હાથ પઠાવેં. સો કાહેતેં જો યા કાલમેં દ્રવ્ય ઓર પરસ્ત્રી એ ભગવદ્ ધર્મકો નાશ કર્તા હેં. સો શ્રીભાગવતમેંહું કહ્યોહે, જો કાષ્ટકી પુતરીકોહુ સંગ ન કરનોં. કયોંકિ ચિત્ર લિખી પુતરીકોં દેખેંતેં વિકાર મનમેં હોતહે. તાતે પરાઇ સ્ત્રીકો સર્વથા ત્યાગ કરનોં. ઓર વાકો કાલરૂપ જાનનોં. ઓર શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીકે તથા અપને ગુરૂનકે દર્શનકી સદા સર્વદા આરતિ રાખનોં. ઓર યહ ન જાનનો જો મેં દોય ચારિ બેર હોય આયોહું. સો જયોં જયોં દર્શન કરે ત્યોં ત્યોં અધિક તાપ કરનોં. જાનેં જો દર્શન કરિવેકો ફલ કૃપા કરિકેં દીનોહે. ઓર યાહી ભાંતિ શ્રીયમુનાજીકે જલ પાનકો તાપ રાખનોં. ઓર શ્રીગોવર્દ્ધનનાથજીકે ટહેલવા વ્રજમેં રહત હેં, તિનસોં દોષભાવ ન રાખનોં. જો કાહેતેં કિ વૈદિક શાસ્ત્રમેં કહેહેં, જો યા જગત શ્રીઠાકુરજીકોં ક્રીડાભાંડહેં સો સગરો જગત કાષ્ટકી પુતરી વત્ હે સો પ્રભુ ઉનકોં નચાવતહે, તેસેં નાચતહેં તાતેં કાહુકો દોષ ન દેખેં. ઓર આછી વાત હોય સો સમુઝાવે. ઓર ન સમઝત હોય તો ભગવદ્ ઇચ્છા જાનેં, તાતેં દોષબુદ્ધિ ન રાખેં. તામેં વ્રજ સંબંધી હે સો પ્રભુકે હે, જો પ્રભુકે વિચારે વિના પ્રભુકે ગામમેં પ્રભુકે પાસ કેસે રહેં, તાતે ઉનકો અલૌકિક કરિ જાનેં, ઉનકી સેવા ટહેલ બને સો કરેં. ઓર આપ ઉત્તમ સ્થલમેં અપરાધકો ભય રાખેં, ઓર ઠોરકે અપરાધતો ઉત્તમ સ્થલમેં ગયે તે છુટેં, ઓર ઉત્તમ સ્થલકો પાપ વજ્રલેપ હોય જાય, સો કેસેં છુટે, તાતેં અપરાધકો સર્વથા ભય રાખેં. સો ઉત્તમ સ્થલકો ભય રાખકેં ખોટી બાત ન કરેં. ઓર કાનનતેં સુનેંભી નાહી. તવ ભાવ દૃઢ હોય. તવ પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. ઓર શ્રી ભાગવતકેં એક દોય અધ્યાયકો પાઠ કરનોં. ઓર એતન્માર્ગકી ગ્રંથનકી ટીકાકો શ્રવણ કરે વિનઃ પ્રભુનમેં મન લાગે નાહીં, સો કાહેતેં જો ગ્રંથન વિના પુષ્ટિમાર્ગકોં સિદ્ધાંતકોં ન જાનેં. ઓર વૈષ્ણવનકે મુખતેં સુનેં તવ શ્રીઆચાર્યજી તથા શ્રીગુસાંઇજીકો પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત સેવા ક્રિયા સંપુર્ણ અલૌકિક જ્ઞાન હોય. તબ પ્રીતિ બઢે, ઓર જબ પ્રીતિ ઉપજી, તબ યાકો સંપુર્ણ કાર્ય સિદ્ધિ ભયો. ઓર શ્રીસુબોધનીજી શ્રીવલ્લભ કુલ વાંચે સો સુનેં, તથા નિવેદનીકે મુખતેં સુને. સો લીલાકો

ભાવ અપને હૃદેમેં શુદ્ધ કરિકે રાખેં, કાહતેં જો ભગવદ્ મહાત્મ જાને વિના પ્રીતિ ન હોય. ઓર સુને વિના જ્ઞાન ન હોય. તાતે ભગવદ્ વાર્તા શ્રવણ અવશ્ય કરે, સો શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી નવરત્નમેં કહે હેં, જો હમ નિવેદન કિયેહેં, પરંતુ ભગવદીયકે સંગવિના, શ્રવણ કિયેવિના, જ્ઞાન ન ભયો તો પ્રીતિ ન હોય, તો પ્રભુ પ્રસન્ન ન હોય. જૈસે જગતમેં દ્રવ્યકો જ્ઞાનહે, તાતેં દ્રવ્યમે પ્રીતિ હે, કાહેતેં જો દ્રવ્યકે ગુણ જ્ઞાનતે સંસારમેં સર્વ જ્ઞાન હોતહેં, સો યાહીતેં હોત હે, તેસેંઇ પ્રભુનકે ગુન જ્ઞાનતેં પ્રભુનકો જ્ઞાન હોય. સો સર્વોપર જાનિ પ્રીતિ હોય, તાતેં સંપુર્ણ અલૌકિક કાર્ય સિદ્ધિ હોય. ઓર એતન્માર્ગકે અષ્ટ છાપકે કીર્તન ગાવે તથા સુનિવેમે પ્રીતિ રાખેં, સો કાહેતેં જો પુષ્ટિલીલાકે દર્શન અષ્ટ છાપમેંહેં. ઓર અન્ય માર્ગકે કીર્તન જુગ જુગમેં અંશ કલાતેં કૃષ્ણ પ્રગટ હોતહેં, તિનકે હે તાતેં યહ જાનેં જો અન્યમાર્ગીય કીર્તન અપનેં શ્રીઠાકુરજીકી લીલાકે નહીહેં. યહ જાનિકેં કીર્તન ન સુનેં. કોઇ અન્યમાર્ગી એતન્માર્ગકે કીર્તન અષ્ટછાપકે ગાવેં તિનકો ન સુનેં. ઓર જેસે જમુના જલ ઓરકે પાત્રમેં હોય તો પુષ્ટિમાર્ગીય કેસેં પીવેં ? જો પીવે તો ભ્રષ્ટ હો જાય. તેસેંઇ અષ્ટ છાપકે કીર્તન વૈષ્ણવેકે મુખતેં સુનેં. ઓર શ્રીઠાકુરજીકી સેવા તથા દર્શન કરિકેં નિકસેં તવ પીઠ ફેરિકેં બાહિર નિકસેં ઓર દંડવત્ કરેં. તો પાછેં ઓર ઠોર જાય તબ અપરાધ નિવારણ હોય. ઓર શ્રીઠાકુરજીકે સનમુખ દંડવત્ કરે પરંતુ શ્રીઠાકોરજીકે પીઠ પાછેં દંડવત્ ન કરે. તહાં બેઠેહુ નહીં, સો કાહેતેં જો શ્રીઠાકુરજીકે પીઠ પાછે બહિરમુખતાહે, સો યાકોં હોય. સો દામોદર લીલાકે પ્રસંગમેં શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજી કહેહેં, જો શ્રીયશોદાજી શ્રીઠાકુરજીકોં પકરનકોં આઇ, તવ શ્રીઠાકુરજી ભાજે, સો જ્યોંજ્યોં શ્રીઠાકુરજી ભાજે, ત્યોં ત્યોં પીઠ દીસી, તબ ક્રોધ બઢયો, ઓર સ્નેહ છુટયો તવ શ્રીઠાકુરજી બંધે તાતેં પ્રભુનકે સનમુખ બેઠનોં. ઓર અપનેં ગુરૂનકો સ્વરૂપ અપને હૃદેમેં રાખિ દંડોત કરિ વિજ્ઞપ્તિ કરેં, જો મહારાજ મેં સંસાર સમુદ્રમેં બુડતહો. તાતેં આપ બાંહ પકરી કેં કાઢો તો નિકસી જાઉં. ઓર મેરી સામર્થ્યતો નિકસિવેકી નાહીંહેં. સો મેં આપકી શરનહોં. આપકી સેવાકો ચોરહું. ઓર સાધન કરિકેં હીનહું. ઓર આપકી શરન વિના, આશ્રય વિના, ઓર ઉપાય નહીં હેં. સો મોંસે પતિતનકો કૃપા કરિકેં ઉદ્ધાર કરિવેવારે આપુહીહો. સો આપ કૃપા કરેંગે, તબ પ્રભુ પ્રસન્ન હોઇંગે ઓર શ્રીઠાકુરજી અપને

ઘરમેં બિરાજે હેં તિનમે ગુરૂભાવ પ્રભુભાવ દ્રઢ રાખેં. ઓર મુખા-રવિંદ રૂપ શ્રીઆચાર્યજી મહાપ્રભુજીહેં, યા ભાવતેં પુષ્ટિમાર્ગમેં ભાવહી મુખ્યહેં. સો લૌકિક દૃષ્ટાંતતેં કહતહેં, જો એક દેહ સંબંધ એક ભાવ સંબંધ. અપની બેટી સો દેહ સંબધી વહુહે સો ભાવસંબંધી અપ-ની બેટી અપને દેહ તેં પ્રગટીહેં, પરંતુ પરાયે ઘર જાય, ઓર પાલી પોષીહે તોહુ અપને ઘરકી નાહીંહે, ઓર વહુ કાહુકીતો પાલી પોષીહે, ઓર કાહુકી બેટીહે, સો ભાવસંબંધતે ઘરમેં આઇ, ઓર માલિકની ભઇ. કાહે તેં જો જ્યાંહાં ભાવસંબંધહે સો દૃઢહે સો જેસે દેહ સંબંધી યાદવ તીનકો ક્ષય ભયો, ઓર ભાવ સંબંધી જો વ્રજભક્ત તિનકો અપનપોં દીયો, તેસેંઇ શ્રીઆચાર્યજી પુષ્ટિમાર્ગ પ્રગટ કરિકેં જીવનકું બ્રહ્મસંબંધ કરાયે, ઓર ભાવ સંબંધ દૃઢ કરિ દીયોં, સો એસો દાન ભયોહે પરંતુ પતિવૃત ધર્મમેં ચલે, તો પ્રભુ પ્રસન્ન હોંય. તેસેંઇ વૈષ્ણવ સાક્ષાત શ્રી પુર્ણપુરૂષોત્તમકો અપનેં પતિ જાનેં, ઓર ઇનહીકે સેવા સ્મર્ણમેં તન, મન, ધન સમર્પન કરે તો પ્રભુ પ્રસન્ન હોય. સો યા પ્રકાર કૃપા કરિકેં શ્રીગોકુલનાથજી આપ કલ્યાણ ભટ્ટસોં કહેહેં. ઓર પાછે યહ આજ્ઞા કીયેહેં, જો યહ પુષ્ટિમાર્ગકો સિદ્ધાંત અત્યંત ગોપ્યહે. સો કાહુકે આગે મતિ કહિયો. ઓર કેવલ અનન્ય ભગવદિય હોય, તાસોં કહિયો. યહ હમારી શિક્ષાહે સો તુમ જાનોગે.

૨૪ ઈતિ શ્રીગોકુલનાથજી કૃત ચોવીસમો વચનામૃત સંપૂર્ણ.

અમદાવાદ.	દાસાનુદાસ
ખાડીયા, જેઠાભાઈની પોળ.	વૈષ્ણવ હરિદાસ ઝવેરદાસના
સંવત ૧૯૬૬ મહા સુદ ૫ સોમવાર	દીનતા પુર્વક ભગવદ્સ્મરણ વાંચશો

સમાપ્ત

॥ अथ श्रीगोवर्द्धनवासि. ॥

શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ શ્રીગોપીજનવલ્લભાય નમઃ
શ્રીવિઠ્ઠલેશ સદ્ગુરવે નમઃ

સાખી.

બંક[1], સપ્ત[2], રસ[3], દ્રષ્ટહેં[4], દર્શન[5], મન[6]અભિલાષ;
પૂર્ણ[7], લોક[8], મનમથ[9], રટણ[10]; કુંજ[11]સદન, નીજબાસ.
શ્યામ બરણ ગિરિવરધરણ; ગોપીજન ચિત્ત ચોર;
વ્રજરાજ કુંવર જીયામે બસો; સુંદર નંદ કીશોર.

રાગ ગોડી.

શ્રીગોવર્દ્ધનવાસિ સાંવરેલાલ તુમ વિન રહ્યા ન જાય હો;
વ્રજરાજ લડંતે લાડિલે, ધ્રુ૦

બંક[1] ચિ-તે મુસિકાયકેં લાલ સુંદર બદન દિખાય;
લોચન તલપેં મીન જ્યોં લાલ પલ્લ છિન કલ્પ વિહાયહો. શ્રીગો.૧

સપ્ત[2] સ્વર બંધાન સોં લાલ મોહન વેણુ બજાય
સુરત સુહાઇ બાંધિકે નેંક મધુરે મધુરે સુર ગાયહો. શ્રીગો ૨

રસિક[3] રસીલી બોલની લાલ્લ ગીરી ચઢ ગૈયાં બુલાય;
ગંગ બુલાઇ ધૂંમરી નેંક ઊંચી ટેર સુનાયહો. શ્રીગો. ૩

દૃષ્ટિ[4] પરેં જા દિવસતેં લાલ તબતેં રૂચે નહિ અન્ન;
રજની નીંદ ન આવહી મોહિ વિસર્યો ભોજન પાનહો. શ્રીગો. ૪

દર્શન[5]કોં નયના તપે લાલ વચન સુનનકોં કાન;
મિલિવેકોં હીયરા તપેં મેરે જીયકે જીવન પ્રાણહો. શ્રીગો. ૫

મન[6] અભિલાષા વ્હે રહી લાલ લગત નયન ન મેખ;
ઇકટક દેખું ભાવતે મ્હારો નાગર નટવર ભેખહો. શ્રીગો. ૬

પૂર્ણ[7] શશિ મુખ દેખકેં લાલ્લ ચિ-ત ચોંટયો વાહી ઠોર;
રૂપ સુધારસ પાનકેં લાલ સાદર કુમુદ ચકોરહો. શ્રીગો. ૭

લોક લાજ કુલ વેદકી લાલ છાંડયો સકલ વિવેક;
કમલકલી રવી જયોં બઢે લાલ છિનછિન પ્રીતિ વિશેષહો. શ્રીગો.૮
મન્મથ કોટિક વારને લાલ દેખત ડગમગી ચાલ;
યુવતી જનમન ફંદના લાલ અંબુજ નયન વિશાલહો. શ્રીગો. ૯
યહ રટ લાગી લાડીલે લાલ જેસેં ચાતક મોર;
પ્રેમ નીર વરષા કરો લાલ નવઘન નંદકીશોરહો. શ્રીગો.૧૦
કુંજ ભવન ક્રીડા કરો લાલ સુખ નિધી મદન ગોપાલ;
હમ શ્રીવૃંદાવન માલતી તુમ ભોગી ભ્રમર ભુપાલહો. શ્રીગો.૧૧
યુગ યુગ અવિચલ રાખીએં લાલ યહ સુખ સૈલ નિવાસ;
શ્રીગોવર્દ્ધનધર રૂપપેં બલ જાય ચતુર્ભુજદાસહો. શ્રીગો.૧૨

સાખી.

યહ મેરે અભિલાષ હે, પુરો નંદકુમાર;
યહ છબીપર કોટીક વારણે, તનમન પ્રાણઆધાર. ૧
કહા કહુ રસના એકહે નહી લક્ષ કરોડ;
કેસે કરકે વર્ણવું, દાસ સદા કરજોડ. ૨

ઈતિ શ્રીગોવર્દ્ધનવાસિ સમાપ્ત.

અથ શ્રીસુંદરવહુજી કૃત ચિંતનનું ધોલ.

(રાગ—કેદારો,)

નંદનંદન સખી સુંદર વહાલો, ચિંતન તેનું કરિયેજી;
ત્રિવિધ તાપ વામેં સંસારી, લોકલાજ નવ ધરિયે. ચિંતન. ૧
શ્રીગોવર્ધ્ધન વૃંદાવન જમુના, પુલિન કુસુમ દ્રુમ ફુલ્યાંજી;
સુંદર કુંજ બહુત વનવેલી, ફલભારેં સઉ ઝુલ્યાં. ચિંતન. ૨
કોયલડી કુહુકુહુ રસમાતી, હંસ મોર સહુ ટોલાં જી;
કુસુમ કુસુમપ્રતિ મધુકર ગુંજે, ગાન મધુર સ્વર બોલ્યાં. ચિંતન. ૩
જલતરંગે શ્રીયમુના માતા, ફુલ્યા કમલ અનંતાં જી;
સીતલ પવન સૌરભ સુખકારી, ત્રિવધ વાયુ વહંતાં. ચિંતન. ૪
ચહુંદિશ અંબ કંદમ જાંબુ શાખા, બહુવિધ વેલીલાંબી જી;

નૂતન પાંન કુસુમ પરવાલી, લટક રહી બહુ આંબી. ચિંતન. ૫
કેતકી ચંપક ગુલાબ માધવી, વેલી સકલ વન છાઈ જી;
મણિમાણિકમય ભુમિ બિરાજે, અદ્ભુત કુંજ બનાઇ. ચિંતન. ૬
તકિયા ગાદી સેજ દુલીચા, ફુલ તણા તહાં સોહે જી;
ફુલ તિવારી ચૌક ચંદ્રવા, મધુપ ગંધ રસ મોહે. ચિંતન. ૭
રૂપ અનૂપમ વ્રજની નારિ, સોળે શૃંગારે સારી જી;
નાના કેલિ કરેં રસમાતી, સંગે લાલબિહારી. ચિંતન. ૮
બહુવિધ નારિ રંગ રંગ સારી, અંગ વીજલી ચમકે જી;
ચરણા ચોલી ભુષણ ભારી, લટકે ઝાંઝર ઝમકે. ચિંતન. ૯
કુંજ તિવારી નવલ વિહારી, રાધા મોહન સોહે જી;
લલિતાજી ત્યાં પાન ખવાડે, નિરખી નિરખી મન મોહે. ચિંતન. ૧૦
એક મુઠા એક વીજણા ઢોરે, એક તો કુસુમ બનાવે જી;
એક કુસુમ લે હાર બનાવે, આપણે હસ્ત પહેરાવે. ચિંતન. ૧૧
ત્યાં એક સુંદરી ચરણ તલાંસે, ખોલા માંહે લીધા જી;
નખમણીને અજવાળે દીઠાં, સોલે ચિન્હ પ્રસિદ્ધ. ચિંતન. ૧૨
પ્રથમ દક્ષણ ચરણ વિચારી, ધ્વજ અંકુશ નિહાળે જી;
પ્રફુલ્લિત કમલ રસભર્યા દીસે, વજ્ર દુઃખ સર્વે ટાળે. ચિંતન. ૧૩
સાથીઓ મંગલ સુખકારી, અષ્ટકોણ ઐશ્વર્ય દાતા જી;
જવ ઉર્ધ્વરેખા કલશ ભર્યા, રસ નિરખ નિરખ સૌમાતા.ચિંતન ૧૪
ત્યાર પછી સખી વામ ચરણનાં, ચિન્હ નિરખવા લાગી જી;
પ્રથમ ગોપદ જાંબુ દેખીને, મચ્છતણી લેહ લાગી. ચિંતન. ૧૫
દીઠું ધનુષ જગત જયકારી, પાછલથી ત્રિકોણ જી;
અર્ધચંદ્ર સીતલ સુખકારી, મોક્ષદાયી વ્યોમાન. ચિંતન. ૧૬
નવસત ચિન્હ ચરણતલે શોભા, રક્તવરણ રસ ભારી જી;
દસ નખચંદ્ર મણીની શોભા, કોટિ ચંદ્ર દ્યુતિ હારી. ચિંતન. ૧૭
નખમણિ જોત હૃદયમાં આવે, કોટિ તિમિર અઘ કાપે જી;
પુષ્ટિ પ્રકારે અનુભવ પાછે, અધરામૃત હરિ આપે. ચિંતન. ૧૮
ઉપર ભાગે કુંકુમ શોભા, તુલસી સૌરભ ખાણી જી;
ઉંચેથી વનમાલા સુંદર, ચરણકમલ પરસાણી. ચિંતન. ૧૯
દિવ્ય કનકમણિ માણિક હીરા, રત્ન જડિત છબિ રાજે જી;
જેમજેમ પ્રભુજી ચરણ ચલાવે, નૂપુર કિંકિણી વાજે. ચિંતન. ૨૦

જંઘા ઘુંટુરૂણુ ઉરૂ દે શોભા, કદલીસ્થંભ સમાને જી;
પૃષ્ઠભાગતેં ભારી દીસે, નિતંબ અતિરસ દાંને. ચિંતન. ૨૧
કટિતટ પીતાંબરની શોભા, દિવ્ય કનક છબિ રાજે જી;
ચંચલ થાયે વાયુવશથી, ચમક દામિની લાજે. ચિંતન. ૨૨
રસનાવલિ રસિક મન મોહે, રૂપ અનૂપમ દીસે જી;
કટિતટ ઉપર શોભા નવલી, ભુષણ સકલ વિશેષેં. ચિંતન. ૨૩
નૃત્યસમેં ત્યાં રૂણુઝુણુ વાજે, શોભા તે શી કેહેવાય જી;
ઘૂઘરડી એ કામણગારી, નિરખ ચકિત મન થાયે. ચિંતન. ૨૪
નાભી ગંભીર ને કટિ પાતલડી, સિંહ બાપડો લાજે જી;
અંગઅંગશ્યામ સુભગતા સીમા, ચંદન લિપ્ત બિરાજે. ચિંતન. ૨૫
નાભી હૃદય રોમાવલિ રાજે, નાના અલિગણ પંક્તી જી;
પીન વિશાલ ઉરસ્થલ શોભા, કુચ કુંકુમની સંગતી. ચિંતન. ૨૬
તે ઉપર વૈજયંતી માલા, કંઠથી કટિલગ આવી જી;
દિવ્ય કનક નવરત્ન જડિત, સુજસ સકલ સુછાઇ. ચિંતન. ૨૭
તારાગણ મોતીની માલા, મધ્યતે દુગદુગી પ્રોઇ જી;
સોનાની નિર્મિત મણિમાલા, ગુંજામાલા સોઇ. ચિંતન. ૨૮
ઉપર શ્રીવત્સલાંછન સોહે, તે તો લક્ષ્મી ધામ જી;
સોના સુત્રે મણી પરોયો, કૌસ્તુભ તેનો નામ. ચિંતન. ૨૯
કંઠે પહેરી ઉરપર સોહેં, રાતા રંગે વાંને જી;
જ્યોતિ અનૂપમ મધુર રસાલી, રવિશશિ કોટિ સમાને. ચિંતન. ૩૦
ત્રિવલિ કંઠ કનકની દુલરી, શોભા રસિક બિરાજે જી;
કુંદ કુસુમનિ માલા પહેરેં, રાજિત ભક્ત સમાજે. ચિંતન. ૩૧
બાંહે બાજુબંધ દિવ્ય કનકના, ફુમકડા ત્યાં લટકેજી;
કર કંકણ મોતીના બેરખા, પોહોંચા હીરા ઝલકે. ચિંતન. ૩૨
બીજી દશનખ જ્યોત રસાલી, હસ્તતલી તે લાલ જી;
મુરલી સુંદર સપ્તરંધ્ર સ્વર, બાજે પરમ રસાલ. ચિંતન ૩૩
બાહુ અજાનુ સ્કંધ અતિ સુંદર, પીતપિછોડી ઓઢી જી;
સુંદર નારી શ્યામ નિહારેં, ભવદુઃખ લજ્જા છોડી. ચિંતન. ૩૪
ચિબુક વજ્ર ભુષણ અતિ ઝલકે, અધરબિંબ રસ રતાં જી;
દંતપંક્તિ તે કુંદકલીસી, મંદહાસ રસમાતા. ચિંતન. ૩૫
નાસા સુંદર ચાંચ સૂડાની, નકવેસર નંગ ઝલકે જી;

ગજમોતી તે અદ્ભૂત દીસે, અધરબિંબ પર લલકે. ચિંતન ૩૬
ગંડતે સરસ વિશાલ મનોહર, ચંદન ચિત્ર લિખાવ્યા જી;
શ્રમજલ કણિકા અલક મધુપસમ, કાજળસરસ શોભાવ્યાં.ચિંતન. ૩૭
મકર મનોહર કુંડલ કાંને, જોતી ઝલક રવિ લાજે જી;
સાંખ્યયોગ તે બેઉ જાણો માણિક રત્ન બિરાજે. ચિંતન. ૩૮
મોર મુકુટ સિર દિવ્ય કનકના, નગ અમોલિક ઝલકે જી;
અર્ધચંદ્ર આકારે દીસે મોતી બાજુ લલકે. ચિંતન. ૩૯
ચિત્ર કપોલ તિલક છબિ રાજે, અલકાવલી અતિ ભારી જી;
ભ્રકુટી ઇંદ્રધનુષસી દીસે, કંદર્પમાન નિવારી. ચિંતન ૪૦
નયનકમલ તેં અતી રસભીના, દીર્ઘ કમલ સમાન જી;
અતિ ઘુર્ણિત અતિ લોહિત લોને, ફીકી કરે સનમાન. ચિંતન. ૪૧
પ્રેમસમુદ્ર કૃપારસ ભીની, રસબસ ચંચલતાઇ જી;
સુંદર મુરલી સુધારસ પૂરે, મધુરે મધુર બજાઇ. ચિંતન. ૪૨
તેવી સુંદરી સંગે રાધા રૂપ માધુરી સોહે જી;
સુંદર દાસી ચરણ તલાંસે, નિરખિ નિરખિ મન મોહે. ચિંતન. ૪૩
અંગ સૌરભ તુલસીની માલા, લીલા કમલ ફિરાવે જી;
સૌરભ રસથી મોહ્યા અલિગણ, ગુંજત અંગ લપટાવે. ચિંતન. ૪૪
ચરણકમલ તે લોહિત વરણે, અગંતે કનક સમાને જી;
નવ ષટ ચિન્હ નિહાલે રસસું, તારપછી નખ બાંને. ચિંતન. ૪૫
અણવટ વિછિયા નૂપુર સોહે, કુસુંમી કોરે સાડી જી;
નીલાંબર તપ રાતા ચરણા, શ્યામ કંચુકી-ગાઢી. ચિંતન. ૪૬
જંઘા ઊરૂ છે કદલી જેવી, પુષ્ટિનિતંબ છબિ ભારી જી;
નાભિ ગંભીરને કટિ કેહરની, કિંકિણિની છબિ ન્યારી. ચિંતન. ૪૭
મુકતામાલ દુગદુગી ચોકી, રત્ન ખચિત બહુ હાર જી;
ઉર વિશાલ પયોધર ભારી, દુલરી તેજ અપાર. ચિંતન. ૪૮
કાલીગાંઠી તિનમની શોભા, કંઠ કુસુમની માલા જી;
કુચકુંકુમ અતિ સુંદર લીપ્યા, મૃગમદ પત્ર રસાલા. ચિંતન. ૪૯
બાજુબંધ રત્ન સુખકારી ચૂરી કંકણ સોહે જી;
પોહોંચી વીંટીને હાથ સાંકલાં, અંગૂઠી મન મોહે. ચિંતન. ૫૦
બંધુક વરણે અધર રસાલ, દંત તે દાડિમ બીજ જી;
નકવેસરનું મોતી ઝલકે, મંદહાસ તે બીજ. ચિંતન. ૫૧

કર્ણ ફુલ તે કાંને સોહે, ચિત્રિત ગંડ વિશાલ જી;
ચંચલ નયન કમલેં રંગીલી, મોહ્યા ગિરિધરલાલ. ચિંતન. ૫૨
મૃગમદ આડ લલાટ બિરાજે, ભ્રૂકુટી ધનુષ સમાન જી;
કાજળ નયન ચિકુરલર લટકે, ટીલડી તેજ નિધાંન. ચિંતન. ૫૩
શીશફુલ સેથો રાખલડી, માથે કુસુમ ભરાવ્યાં જી;
બેહુદિશ દામિની રત્નજડિત, સુપીડ ગોફણા ફાવ્યા. ચિંતન. ૫૪
કંઠ હાથ મોહનજી મહેલી, ચાલી ચરણને ચાલે જી;
સુંદર શ્યામ અધરરસ ભોગી, રસવશ ચકિત નિહાલે. ચિંતન. ૫૫
દાસી સુંદરિ ચરણે લાગી, એ સુખ નિરખુ ને ગાઉં જી;
વારંવાર જોઇનેં રીઝૂં, વલિ વલિ વારણે જાઉં. ચિંતન. ૫૬
કુંજભુવનની કોમલ ભુમિ, છાયા સરસ રસાલ જી;
જલતરંગને યમુના ગેહેરી, રાધા મોહનવાલ. ચિંતન. ૫૭
ક્રીડારસ વશ શ્યામ પધાર્યા, સંગે સર્વ વ્રજનારી જી;
નાચે ગાવે ભાવ દેખાડે, વિલસે લાલબિહારી. ચિંતન. ૫૮
હાથ નચાવે ચરણ ચલાવે, કટિની મોડન મીડીજી;
નયન ચલાવે તાલ મિલાવે, અદ્ભૂત ગતિ મેં દીઠી. ચિંતન. ૫૯
રાધા નાચે મોહન નાચે, નાચે સઘળી નારી જી;
થેઇ થેઇ બોલે તાલ વજાડે, ક્રીડારસ વશ ભારી. ચિંતન. ૬૦
કંકણ વાજે કિંકિણી વાજે, નૂપુર સકલ સમાજે જી;
તાલ મૃદંગ વિવિધ રસ વાજે, સગિતેં સૂર સાજે. ચિંતન. ૬૧
ક્ષણ એક આલિંગન દૈ ભાજે, ક્ષણ એક વદન નિહાળે જી;
ક્ષણ એક અધર સુધારસ પાયે, ક્ષણ એક અંતર ટાળે. ચિંતન. ૬૨
એકની ચોલાં ચરણા તાંણે, એકને આંખ મિચાવે જી;
તતક્ષણ છમકલડા કરી નાસે, તતક્ષણ આવી મનાવે. ચિંતન. ૬૩
એક સખીના પાણી ગ્રહીને, ફુંદડી ભ્રમર ભમાવે જી;
પીન પયોધર ઉરસું ભીડી, તનના તાપ સમાવે. ચિંતન. ૬૪
ફૂલ્યાં ફૂલ્યાં કમલ ઉછાળે, કંદુક માર ચલાવે જી;
પીતાંબર લઇ માથે મૂકે, નાના નાચ નચાવે. ચિંતન. ૬૫
ક્ષણ એક કુંજ મુની થઇ બેસે, સાથ સકલને ખિજાવે જી;
પાછલથી ઉર અંતર ભીડી, ચુંબન કરી રિઝાવે. ચિંતન. ૬૬
ક્ષણ એક લંબ કદંબ ચઢીને, શાખાં ડાળ ઝુલાવે જી;

ક્ષણ એક બીજી ડાળ ગ્રહીને, વનચર સકલ ખિજાવે. ચિંતન. ૬૭
ક્ષણ એક ધાઇ પાછલથી આવે, ક્ષણ એક આંખ મિચાવે જી;
ક્ષણ એક મધ્ય સભામાં આવી, શ્રીહસ્ત કંઠ ધરાવે. ચિંતન. ૬૮
સપ્તસુરન ધુનો મુરલી વજાડે, અધર સુધારસ પાયે જી;
મધુર રાગ કેદારો આલાપે, નિજજન સર્વ વશ થાયે. ચિંતન. ૬૯
તાન બંધાન વિવિધ રસ સીંચે, સુખનાં તરંગ ચલાવે જી;
મોહ્યા નિજજન પ્રીતમ ઉપર, રસના ઓઘ ઢલાવે. ચિંતન. ૭૦
મોહ્યા પંખી મૌન થઇ બેઠાં, તરૂ મધુધારા વરખે જી;
ઝરે પાષાણ જલ સ્થિર થાયે, મૃગગણ એકટક નિરખે. ચિંતન. ૭૧
રાસ રચ્યો રસકેલિ મનોહર, તાનમાન બંધાન જી;
તાડવ તાન ઉરપ લેઇ નાચે, બિચબિચ મધુરે ગાન. ચિંતન. ૭૨
નવ નવ રાગ રંગ રસ જામે, નૂપુર કિંકણી વાજે જી;
તાતાથેઇ થેઇ થેઇયા નાચે, રસ સંગીતે સાજે. ચિંતન. ૭૩
કુંડલ લોલ નયનના ચાળા, બંધ કંચુકી ટૂટે જી;
સિથિલિત હાર ચીરમણિમાલા, કુસુમહાર કચ છૂટે. ચિંતન. ૭૪
આલિંગન ચુંબન રાસક્રીડા, રાસ વિલાસે થાયે જી;
કુચ કઠોર શ્રીહસ્તે ભીડીને, અધર સુધારસ પાયે. ચિંતન. ૭૫
કુંજ નિકુંજ સેજ સમારી, કુસુમ મવાલ સુધારે જી;
સ્થલ સુંદર સંજોગ કરીને, રાધા સંગ પધારે. ચિંતન. ૭૬
રતિરસ દાન કરણ મનમોહન, કુસુમ સેજપર રાજે જી;
ષટઋતુ સુખદ સમીપે સેવે, પવન ત્રિવિધ સુખ સાજે. ચિંતન. ૭૭
છોડે બંધ વસન બહુ ટાલે, રતિરસ આતુર થાયે જી;
ગાઢાલિંગને અંગો અંગભીડિને, અધર સુધારસ પાયે. ચિંતન. ૭૮
તરલિત અંગ રંગરસ વસથી, નૂપુર કિંકિણી વાજે જી;
ઉરજ ઘાત નખપાત રદન કર, રતિરસ કેલિ બિરાજે. ચિંતન. ૭૯
વિપરિત ભાંતિ વિવિધરસ ક્રીડા, કુંજરંધ્ર સખિ પેખે જી;
નિરખિનિરખિ મુખ અતિરસ પામે, જન્મ સફલ કરિ લેખે. ચિંતન. ૮૦
પદરજ વંદે સુંદર દાસી, ચરણ હૃદામાં ધારે જી;
કુચ કઠોરસુ ભીડે નારી, હૃદય તાપ નિવારે ચિંતન. ૮૧
મજન ચરણ કરે નિજદાસી, સુંદર પાન ખવાડે જી;
અરસપરસ ખાયે ખવરાવે, ચરવિત સખિ મુખ ધારે. ચિંતન. ૮૨

અરસપરસ શ્રુંગાર કરાવે, ભૂષણ વસન સમારે જી;
રતીસમેં જાણી સુંદર વહાલો, યમુનાજલ પાઉં ધારે: ચિંતન. ૮૩
નવલકિશોર નવલ વ્રજનારી, જલક્રિડારસ રીઝે જી.
માંહેમાંહે પ્રેમ મગનસું, છાંટે રંગરસ ભીજે. ચિંતન ૮૪
એક સીંચે એક સેન બતાવે, એક તે પ્રેમ નિહાળે જી;
ટૂટે બંધ વછૂટે સાડી, લીલા અંબુ ઉછાળે. ચિંતન. ૮૫
છૂટે કેસ વસન જલધારા, ધાઇ ધાઇ અંગ લપટાવે જી;
રસવશ થઇ અંગોઅંગ ભીડી, અધર સુધારસ પાવે. ચિંતન. ૮૬
ટૂટે હાર ચીર બંધ છૂટે, ચોલી બંધ નીવારે જી;
અંગોઅંગ અમિત રસ ભીનેં, શ્યામા શ્યામ બિહારી. ચિંતન. ૮૭
ફૂલી નિકુંજ સમીપેં પધાર્યા, ફરી શૃંગાર કરાવે જી;
વસન આભૂષણ કુંકુમ ઉરસૂં, માથે કુસુમ ભરાવે. ચિંતન. ૮૮
શ્યામા શ્યામ શૃંગાર કરીને, ચંદન ચિત્ર બનાવે જી;
મુખ તાંબૂલ મધુરરસ ભીના, યુવતિ યૂથ સંગ ભાવે. ચિંતન. ૮૯
એકતો નયન માધુરી નિરખે, એકતો વદન નિહાલે જી;
એકતો અધરસુધારસ ચાખે, ચાખી ઉરછબિ સાલે. ચિંતન. ૯૦
નવ તરૂણી જોબન મદમાતી, ચંચલ નયન વિશાલે જી;
વલ્લભ વલ્લભીસું પ્રેમ જણાવે, કંઠ બાંહેલડી ઘાલે. ચિંતન. ૯૧
મંદ મરાલચાલ ચાલે મોહન, ગજ ગતિ ચાલે ગોપી જી;
કરિણાયૂથ મહામત હાથી, નંદકુંવર સંગ ગોપી. ચિંતન. ૯૨
લલિત ત્રિભંગી નવ નવ રંગી, રસિકશિરોમણિ રાધા જી;
સંગ નિકુંજ સમીપે પધાર્યા, વાધ્યો રંગ અગાધા. ચિંતન. ૯૩
સખી એક છાક લઇ આવી, બહુવિધ મેવા લાવી જી;
નાનાવિધ પકવાન મીઠાઇ, શ્રીહરિનેં મન ભાવી. ચિંતન. ૯૪
આરોગે પ્રભુ અતિસે પ્રીતે, વ્રજનારીનેં સંગે જી;
એક એકને ખાય ખવરાવે, ક્રીડા ઉદિત અનંગે. ચિંતન. ૯૫
લીલા લલિત મન ગાઇ વિચારે, અંતર અનુભવ કરિયે જી:
પ્રથમ શ્રીવલ્લભ ચરણ રેણુની, આશા મનમાં ધરિયે. ચિંતન ૯૬
કામ ક્રોધ મોહ મદ મચ્છર, લોભ લાલસા તજિયે જી;
સમાધિભાષા નિત્ય વિચારી, શ્રીવલ્લભ પદ ભજિયે. ચિંતન ૯૭
સેવા સ્મરણ કથા વાર્તા, વૈષ્ણવજનસું પ્રીતે જી;

નિત્ય ગોષ્ટિ વૈષ્ણવસું વહાલી, પ્રેમરંગની રીતે. ચિતન. ૯૮
સ્તુતિ નિંદા બે ત્યાગ કરીને, અસત્ય સંગ નિવારો જી;
હરખ શોક ટાલો મનમાંથી, ચરણ કમલ ચીત્ત ધારો. ચિંતન. ૯૯
વિષયવાસના મૂલ ન કરિયે, સંગ અનોખો ટાળો જી;
રાગ દ્વેશ મનમાં નવ ધરિયે, શ્રીહરિનિત્ય નિહાળો. ચિંતન. ૧૦૦
જુઠું કટુક વચન નહિ બોલો, સુખ દુઃખ સમકરિ રાખો જી;
કપટ કલેશ મૂર્ખતાવાણી, માનઅપમાન સઉ સાંખો. ચિંતન ૧૦૧
શ્રીવલ્લભપદ કમલ વિચારો, આજ્ઞા રંચક ન ટાળો જી;
મારગ રીતે તત્પર રહીને, વચન પ્રભુજીના પાળો ચિંતન. ૧૦૨
સત્ય વચન મુખ માધુરી વાણી, પ્રેમ નિરંતર રાખો જી;
સીતલ ભાવ સંતોષે રહેવું, કઠિણ વચન નવ ભાખો. ચિંતન. ૧૦૩
વિવેક વિચારે દીનતા રાખો, ધીરજ કરિ દુઃખ સેહેવું જી;
વ્યાપક સર્વે કૃષ્ણ વિચારો, સાક્ષીવત્ થઇ રહેવૂં. ચિંતન. ૧૦૪
પુષ્ટિ પ્રકારે સેવા કરિએ, ભજન ભાવસૂં કીજે જી;
વૈષ્ણવજનમૂં પ્રીત ઘણેરી, કૃષ્ણકથા રસ પીજે. ચિંતન. ૧૦૫
નખ સિખ રૂપ વિચારે ગાવે, અનુદિન ચીંતવન કરિયે જી;
વિગત રાગ સંસાર ભુલાવે, લીલામાં ચીત્ત ધરીયે. ચિંતન ૧૦૬
અષ્ટોત્તરશત પદ તે મણિકા, નિશદિન મુખશું ફેરો જી;
રાધા મોહન ગોપી સંગે, ક્રીડા અનુદિન હેરો. ચિંતન ૧૦૭
દાસી સુંદરી જાય બલિહારી, પ્રેમ હરષ સુખ ગાયે જી;
શ્રીવલ્લભપદકમલ કૃપાથી, આનંદ પુલકિત થાયે. ચિંતન. ૧૦૮

ઈતિ શ્રીસુંદરવહુજીકૃત ચિંતનનું ધોલ સમાપ્ત.

अथ श्रीवनजात्रा लिख्यते.

श्रीगोपालकृष्णाय नमः ॥ श्रीगोपीजनवल्लभाय नमः ॥

પ્રથમ શ્રીવલ્લભજીને જાણું રે, શ્રીગુરૂદેવના ચરણે ચીત આણુ રે;
વ્રજભૂમીના ચરિત્ર વખાણું, ચાલો વનજાત્રાના સુખ લઇયેરે. ૧
શ્રીગુસાંઇજીએ કીધો વિચારરે, વનજાત્રા કરવા નિરધારરે;
વ્રજભૂમીની લીલા અપાર ચાલો ૨

શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રભુ પરમ દયાલરે, સેન આર્તિ કરી તતકાલરે;
સાથે લીધા શ્રીવલ્લભલાલ. ચાલો. ૩
સંવત સોલસેંની સાલ રે, ભાદરવા વદિ દ્વાદશી સારરે;
વહાલો ઉતર્યા શ્રીજમુનાજી પાર. ચાલો. ૪
પધાર્યા શ્રીવિઠ્ઠલ નાથરે, ચાલ્યો રસિક વૈષ્ણવનો સાથરે.
સૌને મસ્તક ધરિયા છે હાથ. ચાલો. ૫
ત્યાથી આવ્યા શ્રીમથુરાજી માંહ્યરે, હાથજોડ કરી છે ત્યાંયેરે;
વિશ્રાંતઘાટ શ્રીયમુનાજી ન્હાયે. ચાલો. ૬
શ્રીવલ્લભ પ્રભુની બેઠક છે ત્યાંયેરે, દર્શન કરીને ત્યાં ભોગ ધરાયેરે;
પછી પરિક્રમા કરવાને જાયે. ચાલો. ૭
ત્યાંથી સત્તઘરા માંહે જઇયેરે, બિજા અનેક ધામ સર્વે કહિયેરે;
કૂપ સપ્તસાગર કૃષ્ણ કૂપ લહિયે. ચાલો. ૮
ત્યાંથી મધુવન જઇને રહિયેરે, ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠક કહિયેરે;
ભોગ ધરિને તાલવન જઇયે. ચાલો. ૯
કમોદ વનના તે દર્શણ કરીયેરે, ગ્વાલમંડલી કરીને છાક ધરીયેરે;
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકે અનુસરીયે. ચાલો. ૧૦
સાંતનવનમાં સાંતનકુંડ ન્હાયારે,વહાલો વનમાં પધાર્યા પ્રભુ ત્યાંહારે;
પ્રભુ સાત વરસના આવ્યારે, ત્યાંહા સતુવાના ભોગ ધરાવ્યા.ચાલો. ૧૧
વહાલા વનમાં પધાર્યા પ્રભુ આપરે, ત્યાં થયો ગાયસિંઘનો મીલાપરે;
કૃષ્ણકુંડ ન્હાઇન ઢાલા છાપ. ચાલો. ૧૨
ત્યાં મહાપ્રભુજીની બેઠકનો છે ધામરે, ત્યાંહા બોહોલી ગાયના છે ઠામરે;
દર્શણ કરતાં પુર્ણ કરે કામ. ચાલો. ૧૩
ત્યાંથી જીકન ગામમાં જૈયેરે, શ્રીબલદેવજીના દર્શણ પૈયેરે;
રેણુકુંડ બલભદ્ર કુંડ ન્હૈયે. ચાલો. ૧૪
શ્રીકુંડ ન્હાઇને પાવન થઇયેરે, રાધાકૃષ્ણ કુંડે જઇ ન્હાઇરે;
શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલની બેઠક ચિત્ત લઇયે. ચાલો. ૧૫
રાજ કદમ મુગટ દર્શણ કરિયારે, ચત્તર કૃષ્ણ વઢ જોઇ મન હરિયારે;
ત્યાંહા કૃષ્ણકૂપે જલ ભરિયા. ચાલો. ૧૬
ત્યાંહાં પાંચ પોંડવના છે ઝાડરે, છઠ્ઠો વૃક્ષ નારાયણ અવતારરે;
ત્યાં શ્રીઠાકુરજીના દર્શન થાય. ચાલો. ૧૭
શ્રીમહામભુજીની બેઠક ચિત્ત ધરિયેરે.ત્યાંહાં ભોગ ધરિને અનુસરિયેરે;
ત્યાંથી શ્રીજીના દર્શણ કરિયે. ચાલો. ૧૮

નારદકુંડ કુસ મોખર વંનરે, ત્યાં છે રત્ન સિંઘાસન ઘંન્યરે;
ત્યાં ઓધવજી થયા પ્રસન્ન. ચાલો. ૧૯
ત્યાંથી માનસી ગંગા જઈ ન્હાઇયેરે,મોટા ચક્ર તિરથ ત્યાં કહિયેરે;
ત્યાં શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠકે જઇયે. ચાલો. ૨૦
ત્યાંહાં બ્રહ્મકુંડના સ્નાનરે, દાણ ઘાટે લિધા પ્રભુ દાણરે;
વ્રજ જુવતીનાં રાખ્યાં માન. ચાલો. ૨૧
ત્યાંથી ચાર કુંડ તે કહિયેરે, રણમોચન પાપમોચન ન્હાઇયેરે;
ધર્મરોચન ઋરોચન જઇયે. ચાલો. ૨૨
લીધી જમુનાવંતાની વાટરે, ત્યાંહા શ્રીજમુનાજીનો ઘાટરે;
અડીંગમાં દાણ લઇને ફોડયા માટ. ચાલો. ૨૩
ત્યાંથી ગામ પરાસોલી જઇયેરે, ચંદ્રકૂપને વડ ત્યાં કહિયેરે;
ત્યાંહા ચંદસરોવર ન્હાઇયે. ચાલો. ૨૪
ત્યાંહા બ્રહ્મરજની કરિને રાસરે, વ્રજભકતની પૂરી આશરે;
ષટ માસની કીધી રાત. ચાલો. ૨૫
ત્યા બેઠક શ્રીવલ્લભ વિઠ્ઠલવરનીરે, ત્યાંહાં સામગ્રી ભોગ ધરીનેરે;
ત્યાંહા સેવા કરો પુલઘરની. ચાલો. ૨૬
શંકર્ષણ ગંધર્વકુંડ ન્હાઇયેરે,શ્રીબલદેવજીના દરશને જઇયેરે;
આનોરમાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક કહિયે. ચાલો. ૨૭
ત્યાંથી ચાલી ગોવિંદકુંડ ન્હાયેરે,
ત્યાં તો જન્મ તણાં દુઃખ જાયે. ચાલો. ૨૮
શ્રીજીના હસ્તાક્ષરના છે ચીન્હરે, ત્યાં મુગટ ટોપીના દર્શનરે;
ત્યાંહા ચતુરા નાગાના છે વન. ચાલો. ૨૯
અપછરા કુંડ થઇ શ્યામ ઢાક જાયરે, ત્યાંહા શ્રીજી ચરાવે છે ગાયરે;
ત્યાં સુંગધી શિલા કહેવાય. ચાલો. ૩૦
સિંઘાસન ગઢિયા મનભાવેરે, ત્યાંહા પાગ્નાપેંચ કહાવેરે;
પ્રભુ નૌકા કરી રમ્યા તે સુહાવે. ચાલો. ૩૧
સુરભી ગાયતણા ખુરની રેખોરે, ઐરાવત હાથીના પગ ત્યાં નિરખોરે;
શ્રીજીના ચરણ ચીન્હ જોઇ હરખો. ચાલો. ૩૨
સિંદુરી સિલાએ સિંદુર થાયેરે, શ્રીપ્રીયાજીની માંગ ભરાયરે;
ત્યાં કાજલી વાજણી સિલા કેહેવાયે. ચાલો. ૩૩
પુછરી થઇને સુરભીકુંડ ન્હાઇયેરે, ત્યાંહા રામદાસજીની ગુફા કહીયેરે;
ગોવિંદ સ્વામી કદમ ખંડી જઇયે ચાલો. ૩૪

શ્રીગોવર્દ્ધન પુજા કરવાનો ઠામરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક સુખધામરે;
ત્યાં ગોપાલપુર છે ગામ ચાલો. ૩૫
ત્યાં છે સાત મંદીર તે કહિયેરે, શ્રીગુસાંઇજીની બેઠકે જૈયેરે;
એતો નયણે નિરખી સુખ પૈયે ચાલો. ૩૬
શ્રીગિરિરાજની પૂજા કરવીરે, ત્હાંહા સામગ્રી ભોગ ધરવીરે;
સુંદર સિલા જોઇને અનુસરવી ચાલો. ૩૭
દંડવતી સિલાએ દંડ કીજેરે, ત્યાંહા રૂદ્રકુંડ જોઇ લીજેરે;
ઢાંક ચોગાનમાં ચિત્ત દીજે ચાલો. ૩૮
ત્યાંથી જાન અજાનવૃક્ષ જઇયેરે, ત્યાંહા વ્રજભકતે પુછયું તે કહિયેરે;
ત્યાંથી પ્રભુજી પધારયા તે સુખ લઇયે ચાલો. ૩૯
ગુલાલ કુંડમાં ગુલાલ બહુ વરષેરે, તે જોઇ જોઇ મનડાં હરષેરે;
શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠક સુખ દર્શે ચાલો. ૪૦
ત્યાંહા વિલછુ કહિયે શુભ નામરે, કદમ ખંડી ગાંઠોલી છે ગામરે;
એ શ્રીગોવર્દ્ધનના સર્વે છે નામ ચાલો. ૪૧
પરમંદરા કૃષ્ણકુંડ ધામરે, તે શ્રીદામા સખાના છે ગામરે;
ત્યાં પ્રભુ છાક આરોગ્યા પૂરી હામ ચાલો. ૪૨
બદ્રી કુંડ આદી બદ્રી ધામરે, બદ્રીનારાયણ લીલાનો છે ઠામરે;
અલક ગંગા નદીનું છે નામ ચાલો. ૪૩
નવનિતના પર્વત છે રસખાણેરે, ઇંદ્રોલીમાં ગાય ચરાવી ઇંદ્રજાણેરે;
ઇંદ્રકુંડ કૂપ ત્યાં વખાણે ચાલો. ૪૪
કામ વનની પરીક્રમા કહિયેરે, ત્યાંહાવિમલ કુંડમાં ન્હાઇયેરે;
લુકલુક આંખ મિચામણ જઇયે ચાલો. ૪૫
ચરણ પેહાડી ચરણ પ્રભુ ધરિયારે, વ્રજભકતને ચકિત કરિયારે;
છાક આરોગ્યા હરખ મન ધરિયા ચાલો. ૪૬
નંદઅટમાં પ્રભુજી બેઠારે, સુરભી કુંડમાં ન્હાવા પેઠારે;
ત્યાં શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠકે જઇ ભેટયા ચાલો. ૪૭
ત્યાંહા ગિસની સિલાપર આવ્યોરે, વ્યોમાસુર ગુફા ત્યાં જાચારે;
દૈત્ય મારીને ગૌગોપ લાવ્યા ચાલો. ૪૮
ભોજન થાલીએ ભોજન કીધાંરે સખા મંડલીમાં બહુ સુખ દીધાંરે;
માનસી કુંડમાં આચમન લીધાં ચાલો.
હવે ગામ કહિયે કનવારારે, ત્યાં પ્રભુ આરોગ્યા કુંડ બારારે;
વ્રજભકતના કારજ સારયા

કદમ ખંડી સુનેરાની સારીરે, ત્યાંહા રાસ રમ્યા ગિરિધારીરે;
ત્યાં શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠક સુખકારી ચાલો. ૫૧
ચિત્રવિચિત્ર સિલા શુભ ઠામરે. ત્યાં શ્રીબલદેવજીનો ઉંચો ધામરે;
ત્યાંહા રાસ રમ્યા બલરામ ચાલો. ૫૨
ત્યાંહા દેહકુંડના સ્નાનરે, ત્યાંહાં સુવર્ણના કરો દાનરે;
દ્વિજજનનાં કરયાં સન્માન ચાલો. ૫૩
હવે ત્યાંથી જૈયે બરસાનેરે, કરો ભાનોખરના સ્નાનરે,
ત્યાંહા રાજ કરે વૃષભાન. ચાલો. ૫૪
ત્યાં શ્રીરાધાજી રૂપ નિધાનરે, તેઉની અષ્ટ સખી છે સુજાણરે;
તે તો બહુ વિધીના કરે ગાંન. ચાલો. ૫૫
ત્યાંથી નોવારી ચોવારી જઇયેરે, ત્યાં રત્નકુંડ દોહોલીકુંડ કહીયેરે,
વલી મોહનીકુંડ ત્યાં લહિયે. ચાલો ૫૬
માનગઢમાં તે માન જણાવ્યારે, દાણ ઘાટમાં તે દાણ ચુકાવ્યારે;
દધીને સાટે નૃત્ય કરાવ્યા. ચાલો. ૫૭
ગેહેબર વન સાંકરીષોર આવ્યારે, ત્યાંથી પ્રભુજી વનમાં સિદ્ધાવ્યારે;
શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠક મન ભાવ્યાં. ચાલો. ૫૮
વિલાસગઢમાં વિલાસ રાસ કરિયારે, મોરકુટિમાં મોર રૂપ ધરિયારે;
નૃત્ય કરી શ્રીરાધાજીના મન હરિયા ચાલો. ૫૯
ત્યાંથી પીરિપોષર ત્યાં ચાલોરે, જઇને સંકેત વનને નિહાલોરે;
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકમાં મ્હાલો. ચાલો. ૬૦
ત્યાંથી સંકેતવનમાં પધારયારે, પ્રેમ સરોવર પ્રેમ વધાર્યારે;
વ્રજભકતના કારજ સારયા. ચાલો. ૬૧
ત્યાં શ્રીગુસાંઇજીની બેઠક છાજેરે, શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક ત્યાં રાજેરે;
કૃષ્ણકુંડ કદમ ખંડીમાં ગાજે. ચાલો. ૬૨
ત્યાં શ્રીચંદ્રાવલીની કુંજરે, ત્યાંહા ચંદ્રાવલી છે કુંડરે;
શ્રીગુસાંઇજીની બેઠક છે રસપુંજ. ચાલો. ૬૩
લલીતા બીશાખાના કુંડ જોઇયેરે, તેઉના કુંજ જોઇને મન મોહીયેરે;
પૂર્ણમાસી લીલા સુખ સોહિયે. ચાલો. ૬૪
ત્યાં શ્રીજસોદાજીને મંદિરે જાવુંરે, ત્યાંહા પ્રભુજીને જોઇ આવુંરે;
ં ચરાવ્યાં વાછડાંને ગાઉં. ચાલો. ૬૫
ધુસુદન કુંડની વાટરે, ત્યાંહા મહિ વલોવ્યાના છે માટરે;
રણુ પહાડીનો ઘાટ. ચાલો. ૬૬

ત્યાંથી પાન સરોવરે આવ્યારે, ત્યાં ગાય વાછડાને જલ પિવરાવ્યારે;
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકમાં સિધાવ્યા. ચાલો. ૬૭
છાકર કદમ વૃક્ષ સ્થલ લીલારે, ત્હાં ગાય વાછડા બાંધવાના ખીલારે;
જઇને મોતી કુંડમાં ઝીલ્યા. ચાલો. ૬૮
ગાયોને મોતીની માલા પેહેરાવીરે, તે તો પ્રભુજીને મન ભાવીરે;
ત્યાંથી ઢેર કદમ પર આવ્યા. ચાલો. ૬૯
વિલાસવટની લીલા સુખકારીરે, વેણી ગુંથી શ્રીકુંજવિહારીરે;
ત્યાં કુંડલવનની છબી ભારી. ચાલો. ૭૦
ત્યાં શ્રીનંદ જસોદાજી નિરખોરે, બલી રામકૃષ્ણ જોઇ હરખોરે;
નંદ ગામની લીલા પરખો. ચાલો. ૭૧
આગલ આવ્યુ કરેલા ગામરે, તે તો ઉપવન કહિયે નામરે;
ત્યાંહાં કૃષ્ણકુંડ છે ધામ. ચાલો. ૭૨
ત્યાં કરી રાસ લીલા નિર્ધારરે, ત્યાં છે કદમખંડી બહુ ભારીરે;
શ્રીમાહાપ્રભુજીની બેઠક પરવારી. ચાલો. ૭૩
ત્યાંથી આંજન ગામમાં રહિયેરે, આંજન ખરમાં જઇ નાહીયેરે;
આંજનકુંડ વિહાર સુખ લઇયે. ચાલો ૭૪.
તેની પાસે પિસાયો ગામરે ત્યાં જલ આરોગ્યા પુરણ કામરે;
ગોપીજને કરયો વિશ્રામ. ચાલો. ૭૫
આગલ કહીયે ખિદરવન ગામરે, ત્યાં ગાયો ખદેડી સુંદર શ્યામરે;
ત્યાંહાં મારયો બગાસુર ઠામ. ચાલો. ૭૬
ત્યાંથી પરાસોલી કુંજમાં જઇયેરે, કોકીલાવન કૃષ્ણકુંડ કહિયેરે;
ત્યાં શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકમાં રહિયે. ચાલો. ૭૭
ત્યાંથી ચાલી કોટવન જઇયેરે, તેની પાસે જાવક વન કહિયેરે;
આગલ જાવક બટ જોઇ લહિયે ચાલો. ૭૮
કોકિલા કુંડના જલહૂલ્યારે, ત્યાં કમલ કમોદની ફુલ્યારે
ત્યાં અનેક ભ્રમરરસ ભૂલ્યા. ચાલો. ૭૯
છોટી મોટી ચવન છે સારીરે, આગલ જઇ જુવો ચરણ પહાડીરે;
તેને ગોવર્દ્ધન કર પ્રભુ ધારી. ચાલો. ૮૦
ચરણ કુંડ ચરણ ગંગાજી જુવોરે, ત્યાંહા પ્રભુ પોતે મહી વલોવ્યારે;
ત્યાંહાં માંખણ કાઢીને આરોગ્યા. ચાલો. ૮૧
દધી ગામને દધીકુંડ કહાયેરે, જઇને સિતલકુંડમાં ન્હાઇયેરે;
શ્રી માહાપ્રભુજીની બેઠક દરસૈયે

ત્યાંથી કોટવન માંહે આવ્યા રે, સૂરજ કુંડ જોઇને મન ભાવ્યારે;
ત્યાં જસોદાજીને રાસ દેખાવ્યા. ચાલો. ૮૩
શેષશાઇમાં ક્ષીર સાગર ભરિયારે, ત્યાંહા શેષજીની સજ્યા કરિયારે;
લક્ષ્મીનારાયણના રૂપ ધરિયા. ચાલો. ૮૪
પ્રભુજી બલભદ્ર સાથે આવ્યારે, શ્રીજમુનાજીમાં ન્હાઇ આવ્યારે;
બત્રાસવાર શ્રીજમુનાજી ન્હાયા. ચાલો. ૮૫
ત્યાંથી લાલબાગમાં સિધાવ્યારે, ત્યાં વ્રજભકતે સિંગાર કરાવ્યારે;
લાલ વસ્ત્ર ભુષણ પેહેરાવ્યા. ચાલો ૮૬
ત્યાંથી ચીરઘાટ માંહે આવ્યારે, ત્યાં વ્રજભકતે સેહેરા ધરાવ્યારે;
ખેલન વનમાં ખેલ કરાવ્યા. ચાલો. ૮૭
ખેલ કરીને આર્તિ કરાવ્યારે, ત્યાંથી રામઘાટપર આવ્યારે;
શ્રીબલદેવજીપે રાસ રચાવ્યા. ચાલો. ૮૮
રાસ મકી હલમૂસલ લાવ્યોરે, શ્રીજમુનાજી વાંકા ચલાવ્યારે;
ત્યાંહા ઉલટા નીર વહાવ્યા. ચાલો. ૮૯.
ભૂષણ વન નિવારણ વન આવ્યારે, ગુંજાવનને અખેબટ જોવારે;
ત્યાંહા ગોપીબટમાં ન્હાવા. ચાલો. ૯૦
તપોવનમાં વ્રેહ બહુ ધરિયારે, આંસુ નેત્રમાં નીરજ ભરિયારે;
તત્કાલ નિવારણ કરિયા. ચાલો. ૯૧
ગોપી ઘાટે સ્નાનજ કરિયારે, ચીર ઘાટે ચીર પ્રભુ હરિયારે,
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠકપર વરિયા. ચાલો. ૯૨
નંદઘાટથી વછવન લીલારે, ત્યાંહા રાસ રમણ પ્રભુ ખેલ્યારે;
શ્રીમહાપ્રભુજીની બેઠક રંગ રેલ્યા. ચાલો. ૯૩
ત્યાંથી શ્રીવૃંદાવન જઇયેરે, ત્યાંહા કાલી મર્દન કહીયેરે;
કદમ વૃક્ષ કાલીઘાટ લહિયે. ચાલો. ૯૪
સેવાકુંજ સિંગારબટ આવ્યારે, ત્યાં શ્યામવેદ મુરલીમાં પ્રભુ ગાયારે;
વાસ વૃક્ષરૂચી સુખ પાયા. ચાલો. ૯૫
ત્યાંથી કેસીઘાટ પર જઇયેરે. ત્યાં શ્રીમાહાપ્રભુજી બિરાજ્યા તે કહિયેરે;
ત્યાં શ્રીભાગવતના સુખ લેઇયે. ચાલો. ૯૬
આગલ ધિર સમિર ઘાટ જાવારે, ત્યાંથી બનસીબટમાં આવ્યારે;
...ર્ધ રાસલીલા મન ભાવ્યા. ચાલો. ૯૭
...ીમાહાપ્રભુજીની બેઠક... મહાઇરે, શ્રીવિઠ્ઠલનાથબેઠક મનભાઇરે;
...વિહાર સુહાઇ. ચાલો. ૯૮